

دفترچه سؤال

?

عمومی دوازدهم

رشته ریاضی، تجربی، هنر، منحصرآ زبان
۱۳۹۹ ماه ۲۴

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	مجموع دروس عمومی	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی ۳	۱۰	۱۰	۱-۱۰	۱۵
فارسی ۷	۱۰	۱۰	۱۱-۲۰	
عربی، زبان قرآن ۶ و ۷	۲۰	۲۰	۲۱-۴۰	۱۵
دین و زندگی ۳	۱۰	۱۰	۴۱-۵۰	
دین و زندگی ۷	۱۰	۱۰	۵۱-۶۰	۱۵
زبان انگلیسی ۶ و ۷	۲۰	۲۰	۶۱-۸۰	
مجموع دروس عمومی	۸۰	۸۰	—	۶۰

طرایحان به ترتیب حروف الفبا

هایران	کاظم کاظمی، الهام محمدی، مرتضی منشاری
عربی، زبان قرآن	ابراهیم احمدی، نوید امساکی، ولی برجمی، عمار تاج بخش، محمد جهان بین، مرتضی کاظم شیرودی، محمدعلی کاظمی نصر آبادی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواجه
دین و زندگی	محمد آصالح، امین اسدیان پور، آرمان جیلارדי، محمد رضایی بقا، فردین سماقی، محمدعلی عبادتی، علی فضلی خانی، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنیف، سید احسان هندي
زبان انگلیسی	ناصر ابوالحسنی، رحمت الله استبری، حسن روحی، میرحسین زاهدی، علی شکوهی، عمران نوری

گزینشگران و براستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه بورتو	مسئول درس های مستندسازی
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری	پرگل رحیمی	فریبا رئوفی
عربی، زبان قرآن	مهدی نیک زاد	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی، حسین رضایی، اسماعیل یوشن پور	فرهاد موسوی	لیلا ایزدی
دین و زندگی	احمد منصوری	امین اسدیان پور، سید احسان هندي	محمد آصالح، سکنه گشنی، محمد ابراهیم مازنی	امیر حسین حیدری	محدثه پرهیز کار
اقلیت های مذهبی	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	سعید آچھلو، رحمت الله استبری، محدثه مرآتی	علیرضا آبتوشین	سپیده جالی

الهام محمدی	مدیران گروه
مصطفی شاعری	مسئول دفترچه
مدیر، فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
زهرا تاجیک	حروف نگار و صفحه آراء
سوران نعیمی	ناظرات چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- بلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۱۵ دقیقه

ادبیات انقلاب اسلامی

(فصل شکوفایی)

درس ۱۰

صفحه ۸۷ تا صفحه ۸۲

فارسی ۳

۱- واژگان کدام گزینه، تمامًا درست معنا شده است؟

الف) (زخم: نوازش)، (رهنمون: راهنمای)

ب) (داعیه: ادعای)، (چشمداشت: توقع امری از چیزی یا کسی)

ج) (پالیز: بوستان)، (گشاده‌دستی: بخشندگی)

د) (بر ZX: حد فاصل بهشت و دوزخ)، (کرامت: سخاوت)

۴) الف، د

۳) ب، ۵

۲) ب، ج

۱) الف، ج

۲- در همه عبارات غلط املایی وجود دارد، به جز ... .

۱) زینهار تا در ساختن توشه آخرت تقصیر نکنی، که فطرت آدمی آوندی ضعیف است پراخلاط فاسد و زندگانی آن را به منزلت عمادی، چنان که بت زین که به یک میخ ترکیب پذیرفته باشد.

۲) می ترسم که اگر از این تربت نقل کنیم، هوای قربت ما را نسازد و به توهم سود ده چهل، زیان کنیم که نقش انگیخته تقدیر بیشتر از آن است که در قالب انداخت ما نشینند.

۳) روزی عظم مهاجرت از وطن درست گردانید و داعیه فقر، زمام ستور او به جانب مقصدی دوردست کشید و به شهری از دیار مغرب رفت و سرمایه تجارت به دست آورد.

۴) ضبط ممالک بی وزرا و معینان در امکان نیاید و انتفاع از بندگان آن گاه میسر گردد که ذات ایشان به خرد و عفاف و صلاح آراسته باشد و ضمیر به حق گذاری و هواخواهی پیراسته.

۳- آرایه‌های ادبی بیت «آب آتش می‌برد خورشید شب‌پوش شما/ می‌رود آب حیات از چشمه نوش شما»، در همه گزینه‌ها به جز ... تمامًا درست آمده است.

۲) تشییه، استعاره

۱) جناس همسان، تناسب

۴) تلمیح، تضاد

۳) حسن تعلیل، واج‌آرایی

۴- یکی از آرایه‌های نوشته شده کدام بیت نادرست است؟

۱) شد فروزان آتش سودایت اندر جان و دل

۲) «سلمان» چو خامه نامه به سودا سیاه کرد

۳) ملک کسری در سر زلف تو دید

۴) در جهان آب و گل رنگ اقامت ریختن

۵- در ابیات زیر، مجموعاً چند واژه در نقش «مفهولی» به کاررفته است؟

الف) گر زر فدای دوست کنند اهل روزگار

ب) با خویشن همی‌برم این شوق تا به خاک

ج) مرا جفا و وفای تو پیش یکسان است

د) به لطف اگر بخوری خون من روا باشد

۱) پنج

در فکن در جام بی‌رنگ، آب رنگ‌آمیز را (تشییه، اسلوب معادله)
پس چون کند که کار به سودا همی‌رود (کنایه، ایهام تناسب)
جام جم در لعل گلگون تو یافت (جناس، تلمیح)
در گذار سیل بی‌زنهار لنگر کردن است (مجاز، کنایه)

ما سر فدای پای رسالت رسان دوست
وز خاک سر برآرم و پرسم نشان دوست
که هرچه دوست پسندد به جای دوست نکوست
به قهرم از نظر خویشن مران ای دوست

۴) هشت

۳) هفت

۲) شش

۶- در کدام گزینه، «واو» به کاررفته از نوع «واو عطف» نیست؟

لیک آب چشم و آتش دل هر دو هست یار
در زیر این بار اندوه ای دل مگر می‌توان شد
جفا و ناز و عتاب و ستمگری آموخت
تفاوتی نکند چون نظر به عین رضاست

- (۱) در عشق یار نیست مرا صبر و سیم و زر
- (۲) من پر کاه و غم عشق همسنگ کوه گران شد
- (۳) معلمات همه شوخی و دلبری آموخت
- (۴) میان عیب و هنر پیش دوستان کریم

۷- واژه‌های کدام گزینه به ترتیب برای جاهای خالی در عبارت زیر مناسب است؟

در بیت «چون رود امیدوارم، بی‌تابم و بی‌قرام/ من می‌روم سوی دریا، جای قرار من و تو» به دلیل وجود رابطه ... در زنجیره سخن از واژه

... دو معنا برداشت می‌شود»

(۴) تضمن، قرار

(۳) تناسب، قرار

(۲) تناسب، بی‌قرار

(۱) تضمن، بی‌قرار

۸- همه سرودهای زیر در مضمونی مشترک هستند؛ به جز ...

(۱) ای منظر مرغ غمین در آشیانه/ من گل به دستت می‌دهم من آب و دانه.../ می‌کارمت در چشمها گل نقش امید/ می‌بارمت بر دیده‌ها باران خورشید

(۲) جاده‌ها با خاطره قدم‌های تو بیدار می‌مانند/ که روز را پیش‌باز می‌رفتی / هر چند سپیده تو را / از آن پیشتر دمید/ که خروسان بانگ سحر کند

(۳) بر پر افتاده‌ترین راهها/ پوزار (پای‌افزار) کشید/ رهگذری نامنظر/ که هر بیشه و هر پل آوازن را می‌شناخت

(۴) مجال بی‌رحمانه اندک بود و / واقعه سخت نامنظر/ از بهار حظّ تماشایی نچشیدیم/ که قفس / باغ را پژمرده می‌کند

۹- کدام ابیات با بیت «دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو/ امروز می‌آید از باغ، بوی بهار من و تو» قابل مفهومی دارند؟

که برق، خنده‌زنان از دل سحاب دمید

الف) کشید دانه امید ما، سری از خاک

و امروز ماتم است به جایی که بود سور

ب) این لحظه آتش است به جایی که بود آب

گل جوش باده دارد تا گلستان بیااید

ج) امروز نوبهار است ساغرکشان بیااید

زین سیاهی زود از این گلزار بلبل می‌پرده

د) از هجوم زاغ جای خنده بر گل تنگ شد

که ناگزیر عدو رو نهد به راه گریز

ه) کنون نوید بشارت رسد ز هاتف غیب

(۴) ب، ه

(۳) ب، د

(۲) د، ج

(۱) الف، ه

۱- مفهوم کدام بیت، نادرست آمده است؟

به زیر سایه گل پهن، سبزهوار مخسب (هوشیاری و اغتنام فرصت)

(۱) بهار عیش هم‌آغوش غنچه خسبان است

خاک بودم نفس از من به چه عنوان گل کرد (شکوفایی و امید)

(۲) حیرتم کشت که دیروز به صحرای عدم

امروز می‌کشند مرا چون سبو به دوش (به کامبودن گردش ایام)

(۳) دیروز بود بار جهانی به دوش من

از برای شخص فانی کی بقا گردد پدید (جاودانگی نیکنام)

(۴) تا نسازد زنده نام خویش مرد نیکنام

ستایش / ادبیات تعلیمی
ادبیات پایداری
ادبیات غایبی
ادبیات سفر و زندگی
درس ۱ تا پایان درس ۹
صفحه ۱۰ تا صفحه ۸۵

فارسی ۲

۱۱- معنی چند واژه در مقابل آن درست نیست؟

(دواں: چرم)، (مرصاد: کمینگاه)، (برزن: محله)، (جنان: بهشت)، (شفق: سرخی آفتاب به هنگام غروب)، (مرشد: مرید)،

(عارضه: حادثه)، (زايلشدن: برطرف شدن)، (مهماه: کارهای خطیر)

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

۱۲- در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

۱) گر صواب کار خواهی اندر این وادی صعب

۲) صفیر ببل شوریده و نفیر هزار

۳) ناله من دور گرد محفل قرب است و بس

۴) همچنین جمله راهم به سلامت می‌برد

۱۳- پدیدآورنده چند اثر نادرست آمده است؟

(عباس میرزا آغازگری تنها: مجید واعظی)، (مرصاد العباد من المبدأ إلى المعاد: محمد بن منور)، (زندگانی جلال الدین، مشهور به مولوی:

بدیع الزمان فروزانفر)، (روزها: دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن)، (لیلی و مجنون: نظامی)، (تحفة الاحرار: جامی)، (فرهاد و شیرین: وحشی بافقی)

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

۱۴- کدام گزینه ابیات زیر را بر اساس آرایه‌های «ایهام، تلمیح، کنايه، استعاره» مرتب می‌کند؟

جهدها کردم ولی برنامد این از دل مرا

الف) بارها گفتم که پیکانش ز دل بیرون کشم

اگرچه بود به فرمان او وحوش و طیور

ب) ببین که تخت سلیمان چگونه شد بر باد

ز بیم صبح چشم دیگرم بر کوکب است امشب

ج) به چشمی روی آن مه بینم از شوق و به صد حسرت

هاتف به چه رو می‌کندم باز ملامت

د) ناصح که رخش دیده کف خویش بُریده است

۴) ج، الف، ب، د

۳) الف، ب، ج، د

۲) ب، ج، د، الف

۱) الف، د، ب، ج

۱۵- در همه بیت‌های زیر، بهجز ... شاعر از تشبیه برای خلق «کنايه» بهره برده است.

دل من گشته همچون چشم سوزن

۱) به چشمت تا که رفتی از بر من

که شد پیرهن بر تنم چون قبا

۲) ز پیراهنش شد نسیمی روان

کمین آوران گردن افراختند

۳) چو اسب از پی آهوان تاختند

چشمندان چون چشم نرگس دست چون دست چنار

۴) در فریبآباد گیتی چند باید داشت حرص

۱۶- در همه گزینه‌ها پیوند وایسته‌ساز و پیوند همپایه‌ساز «هردو» وجود دارد؛ بهجز ... .

کلاهی دلکش است اما به ترک سر نمی‌ارزد

۱) شکوه تاج سلطانی که بیم جان در او درج است

کز سر جان و جهان دست‌فشن برخیزم

۲) خیز و بالا بینما ای بت شیرین حركات

هرگز نگفته‌ام که سوموم است یا صbast

۳) لرزیده‌ام همیشه ز هر باد و هر نسیم

از بهر چه او فکندش اندر کم و کاست

۴) دارنده چو ترکیب طبایع آراست

۱۷- در همه گزینه‌ها «شد» در دو معنای متفاوت آمده است، بهجز گزینه ... .

ای دیده پاس دار که خften حرام شد

۱) امروز در فراق تو دیگر به شام شد

پی آن آفتاب تابان شد

۲) شد دل از دست شام تیره غمین

از زمین شور، بیرون شد نباشد دانه را

۳) محو شد در حسن آن کان ملاحت، دیده‌ها

توبه کنون چه فایده دارد که نام شد؟

۴) نامم به عاشقی شد و گویند توبه کن

۱۸- در عبارت زیر، به ترتیب چند صفت پیشین و چند صفت پسین وجود دارد؟

«مولانا نشان‌هایی از لطف الهی را در شمس یافت و دانست که او همان پیر و مرشدی است که سال‌ها در جست‌وجوییش بود و با همه علم

خویش- در این ایام - خدمت شمس زانو زد و نوآموز گشت؛ این خلوت عارفانه، حدود چهل روز طول کشید.».

۴) شش، سه

۳) هشت، سه

۲) هشت، دو

۱) شش، دو

۱۹- ابیات همه گزینه‌ها با هم تناسب مفهومی دارند؛ بهجز ... .

که کوه قاف عنقا را به زیر پر نمی‌آید

۱) شکوه عشق هیبات است مغلوب نظر گردد

که کوه قاف همپرواز با عنقا نمی‌گردد

۲) مکن با عشق ای عقل گران جان دعوی بینش

شرم از جلوه سیمرغ ندارد مگسی

۳) عقل را بین که همی لاف زند در بر عشق

ای خرد آزرمی آخر تو کجا و جنگ عشق؟

۴) مرد رزم عشق شیرافکن نهای یک سوی رو

۲- مفهوم کلی کدام ابیات یکسان است؟

در جویبار، سبزی آب از سیستان است

الف) روشنگر وجود به راه اوفتادن است

خاری گر افتاد در گذر سیلاب رانی را چه غم

ب) ز افتادنم در ره چه باک آن شوخ چاک رخش را

پنجه کوشش کلید رزق را دندانه است

ج) این که روزی بی تردد می‌رسد افسانه است

چون آسمان درست حسابی ندید کس

د) از دانش آن چه داد، کم رزق می‌نهاد

۴) ب، د

۳) ب، ج

۲) الف، ج

۱) الف، د

١٥ دقیقه

عربی، زبان قرآن ۲ و ۳

عربی، زبان قرآن ۳
الكتُب طَعْمُ الْفِكْرِ
درس ۳
صفحة ۳۷ تا صفحه ۳۳
عربی، زبان قرآن ۲
من آیاتِ الأخلاق، فی محضرِ المُعْلَمِ، عجائِبُ الاشجارِ
درس ۱ تا پایان درس ۳
صفحة ۱ تا صفحه ۴۲

■■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (٢١ - ٢٨) ■■

٢١- ﴿وَإِذَا خَاطَبُوكُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا﴾:

۱) و اگر آنان جاهلان را خطاب کنند، به آرامی حرف می‌زنند!

۲) و چون افراد نادان ایشان را خطاب کنند، سخن آرام می‌گویند!

۳) و هرگاه افرادی نادان آنان را مورد خطاب قرار دهنند، سلام گویند!

۴) و هنگامی که جاهلان ایشان را مخاطب قرار دهنند، با سلام پاسخ دهنند!

٢٢- «قد عَلِمْتُ أَبِي أَلَا أَسْبِقَ الْمَعْلُومَ بِالْكَلَامِ عَنْدَمَا يُحَدِّثُنَا فِي الصَّفَّ!»:

۱) از پدرم آموخته‌ام که در سخن گفتن از معلم پیشی نگیرم هنگامی که در کلاس با ما سخن می‌گوید!

۲) پدرم به من آموخته است که در سخن گفتن از معلم پیشی نگیرم وقتی در کلاس با ما سخن می‌گوید!

۳) گاهی از پدرم یاد گرفته‌ام که وقتی معلم با ما حرف می‌زند در سخن گفتن از او در کلاس سبقت نگیرم!

۴) پدرم به من یاد داده است که نباید از معلم در سخن گفتن پیشی بگیرم وقتی با ما در کلاس سخن می‌گوید!

٢٣- «إِنِّي أَيُّكُلُ حَيْوانًَ أَوْ إِنْسَانًَ مِنْ زَرْعِ فَلَاحِ، يَكْتُبُ اللَّهُ لِلْفَلَاحِ أَجْرًا ضَعْفَى وَزَنِ الزَّرْعِ الْمَأْكُولِ!»:

۱) اگر جانداری یا انسانی از کشته‌یک کشاورز بخورد، خدا برای آن کشاورز پاداشی دو برابر وزن کشته خورده شده می‌نویسد!

۲) چنانچه جانداری یا انسانی از کشتزار یک کشاورز خورده، خداوند برای کشاورز دو برابر وزن کشته خورده شده، پاداش بنویسد!

۳) اگر یک جاندار و انسانی از کشته‌کشاورزی بخورد، خدا برابر وزن آن کشته که خورده شده برای آن کشاورز پاداش می‌نویسد!

۴) اگر یک جاندار یا یک انسان از کشته یک کشاورزی بخورد، پاداش خدا برای آن کشاورز چند برابر وزن میوه خورده شده نوشته می‌شود!

٢٤- «يَسْتَمِرَ الْمُحْسِنُ عَلَى عَمْلِهِ الْحَسَنَ وَ يَقُولُ بِهِ مَسْرُورًا وَ إِنْ مُّنْعِنَ عَنِ الْقِيَامِ بِهِ!»:

۱) نیکوکار به کار نیکش پایبند است و با خوشحالی آن را انجام می‌دهد، هر چند از انجام آن بازداشته شود!

۲) انسان نیکوکار کار خوب خود را ادامه می‌دهد و با خوشحالی به آن می‌پردازد، هر چند از اقدام به آن بازداشته شود!

۳) شخص نیکوکار با خوشحالی به کار خوبش ادامه می‌دهد و به آن اقدام می‌کند، اگرچه او را از پرداختن بدان منع کنند!

۴) نیکوکار به ادامه دادن کار نیک خوبش پایبند می‌باشد و با خوشحالی به آن اقدام می‌کند، اگرچه از اقدام به آن منع شود!

٢٥- «عَنْدَمَا نُحَدِّدُ الْمَرْءَ فِي اخْتِيَارِ الْكِتَبِ كَأَنَّهُ طَفْلٌ قَدْ حُدِّدَ فِي اخْتِيَارِ الطَّعَامِ!»:

۱) هنگامی که انسانی را در گزینش کتاب‌ها محدود می‌کنیم، او همچون کودک در گزینش غذا محدود شده است!

۲) وقتی برای انتخاب کتاب‌ها انسان را محدود می‌سازیم، گویی او طفیل است که در انتخاب غذا محدودش کرده‌ایم!

۳) وقتی توسط یک انسان در انتخاب کتاب‌ها محدود می‌شویم، گویی یک کودک در انتخاب غذا محدود گشته است!

۴) هنگامی که انسان را در انتخاب کتاب‌ها محدود می‌سازیم، گویی او کودکی است که در انتخاب غذا محدود شده است!

۲۶- عین الخطأ:

- ۱) أَنْفُعُ كِتَابٍ قَرَأْتُهُ حَتَّى الآنُ هُوَ الَّذِي؛ سُودَمَنْدَتَرِينَ كِتَابِيَّ كَهْ تَاكَنُونَ آنَ رَا خَوَانَدَهَامَ هَمَانَ اسْتَكَهْ،
- ۲) قَدْ زَادَ مِنْ تَقْتِي بِالنَّفْسِ عَلَى الْفَهْمِ وَالْعَمَلِ؛ اعْتِمَادَ بِهِ نَفْسَمَ رَا بِرَاهِيَّ دَرَكَ وَعَمَلَ افْرَايَشَ دَادَهَ اسْتَكَهْ،
- ۳) إِنَّهُ كَانَ كَالطَّعَامِ الَّذِي يُفَعِّلُ الْجَسْمَ؛ آنَ هَمَانَندَ غَذَائِيَّ بُودَ كَهْ بِهِ تَمَامَ جَسْمَ نَفْعَ مَىِّ رَسَانَدَهْ،
- ۴) وَالآنَ أَعْلَمُ أَنَّ التَّجَارِبَ لَا تُغَيِّرُنَا عَنِ الْكُتُبِ؛ وَالآنَ مَىِّ دَانَمَ كَهْ كِتابَهَا مَا رَا ازْ تَجَرِبَهَا بَىِّ نِيَازَ نَمَىِّ كَنَنَدَا!

۲۷- عین الصَّحِيحِ:

- ۱) الْعَالَمُ كَمَنْ مَعَهُ شَمْعٌ يُضَيِّءُ لِلنَّاسَ؛ دَانَشَمَنَدَ هَمَچَونَ كَسَى اسْتَكَهْ كَهْ شَمَعِيَّ دَارَدَ كَهْ مَرَدَمَ ازْ آنَ نُورَ مَىِّ گَيْرِنَدَا
- ۲) ظَواهِرُ الطَّبِيعَةِ تُثَبِّتُ لَنَا حَقِيقَةً وَهِيَ قَدْرَةُ اللَّهِ؛ پَدِيدَهَاهِيَّ طَبِيعَتِ حَقِيقَتِيَّ رَا بِرَاهِيَّانَ اثَابَاتَ مَىِّ كَنَنَدَ وَآنَ قَدْرَتَ خَداونَدَ اسْتَكَهْ،
- ۳) قَدْ تَنَمُّو جُوزَاتُ الْبَلْوَطِ الَّتِي يَدْفَعُهَا السَّنْجَابُ تَحْتَ التَّرَابِ؛ دَانَهَاهِيَّ بِلَوْطِيَّ كَهْ سَنْجَابَ آنَهَا رَا زَيْرَ خَاكَ دَفَنَ مَىِّ كَنَدَا، رَشَدَ كَرَدَهَانَدَا!
- ۴) تُسْتَخَدُمُ هَذِهِ الشَّجَرَةُ الْعَجِيَّبَةُ كَسِيَّاجٍ لِحَمَاءِيَّةِ الْمَحَاصِيلِ؛ اِينَ درَختَ عَجِيبَ مَانَندَ پَرَچِينَهَاهِيَّ دَرَ حَمَاءِيَّتَ ازْ مَحَصَولَاتَ بَهْ كَارَ گَرْفَتَهَ مَىِّ شَوَّدَا!

۲۸- روزنامه‌نگاری مقاله‌ای در زمینه اقتصاد نوشته، آن روزنامه‌نگار از تأثیر آن مطمئن نبودا:

- ۱) الصَّحَفيَّ كَتَبَ مَقَالَةً فِي مَجَالِ الإِقْتَصَادِ، ذَلِكَ الصَّحَفيَّ مَا كَانَ يَقِنُ بِتَأثِيرِهَا!
- ۲) صَحَفيَّ كَتَبَ المَقَالَةَ فِي مَجَالِ الإِقْتَصَادِ، الصَّحَفيَّ لَمْ يَكُنْ وَاتِّقَأَ مِنْ تَأثِيرِهَا!
- ۳) كَتَبَ صَحَفيَّ مَقَالَةً فِي مَجَالِ الإِقْتَصَادِ، ذَلِكَ الصَّحَفيَّ لَمْ يَكُنْ يَقِنُ بِتَأثِيرِهَا!
- ۴) كَتَبَ صَحَفيَّ مَقَالَةً فِي مَجَالِ الإِقْتَصَادِ، الصَّحَفيَّ مَا كَانَ وَاتِّقَأَ مِنْ تَأثِيرِهَا!

■■■ إِقْرَأُ النَّصَّ التَّالِي ثُمَّ أَجِبُ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۲۹ - ۳۳) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

يُعَدُّ اللَّسَانُ مِنْ أَعْظَمِ النَّعْمَاتِ الَّتِي أَنْعَمَهَا اللَّهُ سَبَّحَانَهُ وَتَعَالَى وَهُوَ مِنْ وَسَائِلِ اتِّصَالِ الْمَرْءِ مَعَ غَيْرِهِ. قَدْ يَكُونُ اللَّسَانُ حَجَّةً لِلْمَرْءِ وَسِبِّيَاً فِي فَوْزِهِ إِذَا اسْتَخَدَهُ الْإِنْسَانُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ سَبَّحَانَهُ وَتَعَالَى، وَالذِّكْرِ، وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ، وَالْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ، أَمَّا إِذَا اسْتَخَدَهُ الْمَرْءُ فِي الْغَيْبَةِ وَالتَّنَمِيمَةِ (سَخْنَچِینِيَّ)، وَغَيْرُهَا مَمَّا نُهِيَّ إِنْسَانُ عَنْهُ فَهُنَا يَكُونُ حَجَّةً عَلَيْهِ.

حَفْظُ اللَّسَانِ مِنَ الْأَخْلَاقِ الْحَمِيدَةِ وَالصَّفَاتِ الْحَسَنَةِ، وَالْمَقْصُودُ بِحَفْظِ اللَّسَانِ أَلَا يَتَحَدَّثَ الْإِنْسَانُ إِلَّا بِالْخَيْرِ، وَيَبْتَعِدُ عَنْ قَبِيحِ الْكَلَامِ، وَعَنِ الْغَيْبَةِ وَغَيْرِ ذَلِكِ، وَعَلَى الْإِنْسَانِ أَنْ يَعْلَمَ أَنَّهُ مَسْؤُلٌ عَنْ كُلِّ لَفْظٍ يَخْرُجُ مِنْ فَمِهِ، «مَنْ يَدْخُلُ مَدْخَلَ السَّوْءِ يَتَهَمِّ وَمَنْ لَا يَمْلِكُ لِسَانَهُ يَنْدَمُ» جَمْلَةُ عَظِيمَةٍ قَالَهَا لِقَمَانُ لِابْنِهِ. لَا شَكَّ أَنَّهَا وَصِيَّةٌ عَظِيمَةٌ جَلِيلَةٌ إِذَا أَعْلَمَ بِهَا النَّاسُ تَخَلَّصُوا مِنْ شَرُورِ اللَّسَانِ.

۲۹- عین الصَّحِيحِ حَسَبَ النَّصَّ:

- ۱) إِنَّ شَرُورَ اللَّسَانِ أَعْظَمُ مِنْ فَضَائِلِهِ!
- ۲) أَعْظَمُ نِعْمَةً أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَى الْبَشَرِ هُوَ اللَّسَانُ!
- ۳) اللَّسَانُ هُوَ الطَّرِيقَةُ الْوَحِيدَةُ لِتَوَاصُلِ الْبَشَرِ مَعَ بَعْضِهِمْ!
- ۴) نَفْسُ اللَّسَانِ طَاهِرَةٌ وَلَكِنْ سَوْءَ اسْتِعْمَالِهِ يَؤْذِي إِلَى قَبْحِهِ!

۳۰- عین الخطأ حَسَبَ النَّصَّ:

- ۱) إِنَّمَا قِيمَةُ الْإِنْسَانِ بِمَا يَتَكَلَّمُ بِهِ مِنْ الْكَلَامِ!
- ۲) اللَّسَانُ يَمْكُنُ أَنْ يَجْعَلَ الْإِنْسَانَ فَائِزاً أَوْ حَقِيرَاً!
- ۳) إِنَّ الْإِنْسَانَ مَسْؤُلٌ عَنْ كُلِّ كَلْمَةٍ تَخْرُجُ مِنْ فَمِهِ!
- ۴) الْحَفَاظُ عَلَى اللَّسَانِ هُوَ أَنْ يَتَحَدَّثَ الشَّخْصُ بِالْخَيْرِ وَالْحَسَنَةِ!

٣١- عین ما لا يناسب مفهوم الجملة التالية: «من يدخل مدخل السوء يُتهم و من لا يملك لسانه يندم!»

(١) أيها الإنسان! اجتنب مواضع النّهم!

(٢) لا تقل ما لا تعلم بل لا تقل كلّ ما تعلم!

(٣) الأفضل للمرء ألا يتهم الآخرين و ييرئ نفسه!

(٤) من لا يحفظ لسانه في المجالس فعاقبته هي النّدامة!

■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصّرفي (٣٢ و ٣٣)

٣٢- «يتحدث»:

(١) فعل مضارع - مزيد ثلثي (مصدره على وزن: تَقْعُل؛ بزيادة حرفين اثنين) / فاعله «الإنسان» و الجملة فعلية

(٢) للغائب - مزيد ثلثي (على وزن «يَتَقْعُل»، حروفه الأصلية: ح د ث) - مجهول / فاعله محذف والجملة فعلية

(٣) الغائبة (= للمفرد المؤنث الغائب) - مزيد ثلثي (حروفه الأصلية: ح د ث) - معلوم / فاعله «الإنسان»

(٤) فعل مضارع - مزيد ثلثي (مصدره: تَحَدُّث، بزيادة حرف واحد) - معلوم / فعل و فاعله «الإنسان»

٣٣- «لِقْمان»:

(١) اسم - مفرد مذكر - نكرة / فاعل لفعل «قال»

(٢) اسم - مذكر - معرفة (علم) / مفعول لفعل «قال»

(٣) مفرد - مذكر - معرفة بالعلمية / فاعل لفعل «قال»

(٤) معرف بأل - مأْخوذ من فعل مجرد ثلثي / مفعول أو مفعول به لفعل «قال»

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٣٤ - ٤٠)

٣٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

(١) أَحِبُّ مُطالعَةَ آرَاءِ عِدَّةِ كُتَّابٍ حَوْلَ المَوْضِعِ الْوَاحِدِ!

(٢) أَهُمْ مُوَاصِفَةُ الْبَلْوَطِ الْمُعَمَّرِ أَنَّ عُمْرَهُ قَدْ يَبْلُغُ الْفَيْ سَنَةً!

(٣) لَا يُوجَدُ فِي مِيزَانِ الْأَعْمَالِ شَيْءٌ أَنْقَلَ مِنَ الْخُلُقِ الْحَسَنِ!

(٤) فِي السَّنَةِ الْقَادِمَةِ تَثْمُو تِلْكَ الْجُوَزَةُ الصَّغِيرَةُ وَ تَصِيرُ شَجَرَةً!

٣٥- «عندما يُقال إنَّ الطَّالبَ يَتَعَنَّتُ فِي الصَّفَّ فِيَّهُ . . . . !»؛ عین ما يُكمِّلُ العبارة:

(١) يلمز معلمه و يُلْقِبُهُ بِالْقَابِ يَكْرَهُهَا المَعْلَمُ!

(٢) يَسْعَى أَنْ يَلْقَفَ إِلَى الوراءِ و يَتَكَلَّمُ مَعَ الْذِي خَلَفَهُ!

(٣) يُحاوِلُ أَنْ يَطْرُحَ سُؤالًا صَعِيْبًا لِيَوْجِدَ مشقةً لِلْمَسْؤُلِ!

(٤) يَعْصِي أَوْامِرَ المَعْلَمِ وَ لَا يَجْلِسُ أَمَامَهُ بِأَدْبٍ وَ احْتِرَامٍ!

٣٦- عین کلمة «خير» تدل على التفضيل:

١) الخير هو ما يُقدّر الله لعباده الصالحين!

٢) أعلمت أنَّ خير الأولاد مَن يساعد والديه!

٣) من يعمل عملاً خيراً يجد ثوابه في الآخرة!

٤) إنَّ الأصدقاء الأوفياء يصل إلينا خيرهم لا شرّهم!

٣٧- عین الفاعل مُعرِفًا بـ «ال»:

١) أراد حامد تخفيف الأسعار في المتجر!

٢) فعل الشَّرّ يضرُّ فاعله أكثر من الآخرين!

٣) نَمَتْ في حديقة جَدِّي الشَّجَرَةُ الَّتِي زَرَعْتُهَا قَبْلَ سَنَةٍ!

٤) يساعدنا التقاط الصور لكشف الحياة في أعماق البحار!

٣٨- عین المعرفة تُرجمَ كَالنَّكِرَةِ في الفارسية:

١) ظواهر الطبيعة تُثبِّتُ حقيقة واحدة و هي قدرة الله!

٢) كأنَّ أشجار البلوط تُوجَدُ في محافظتي إيلام و لرستان!

٣) شجرة العَنْب البرازيلي شجرة تنمو الأثمار على جذعها!

٤) المُزارعون يَسْتَخدِمُونَ الأغصانَ الَّتِي لها رائحة كريهة كسياج!

٣٩- عین أسلوب الشرط:

١) من يُساعد زميلنا في تعلم الدرس السابع!

٢) من يُساعد الزملاء في الدروس يُحبُّوه جدًا!

٣) من يُساعد زملائه في الدرس محظوظ عنده!

٤) تُكَرَّمُ من يُساعد زميله في الدرس و لا يتركه وحيداً!

٤٠- عین جواب الشرط جملة اسمية:

١) من يمدح إنساناً بغير ما فيه فلا تَنْتَظِرُ منه خيراً!

٢) من يُشاغب في الصَّفَّ و هو عالم بعمله يضرُّ الآخرين!

٣) ما تزرع من خير لنفسك و إن كان قليلاً فأنت تحصد ثمرته!

٤) إذا تكلَّمَ المعلم في الصَّفَّ فلا تسبقه بالكلام فهو عمل سيئ!

۱۵ دقیقه

بازگشت
درس ۷
صفحه ۷۶ تا صفحه ۹۰

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سوال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی ۳

۴۱- مفهوم بیت «بازآ بازآ هر آن‌چه هستی بازآ / گر کافر و گبر و بت‌پرستی بازآ» با کدام آیه مبارکه، ارتباط مفهومی دارد؟

(۱) «فسید خلهم فی رحمة منه و فضلٍ»

(۲) «لا تقنطوا من رحمة الله»

(۳) «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَبَّينَ»

(۴) «يَهْدِيهِمُ اللَّهُ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا»

۴۲- مصدق «شکار توفیق توبه و خود را در دامن مهر خدا انداختن» در کدام عبارت بیان شده است؟

(۱) «برای توبه کردن پشیمانی کافی است.»

(۲) «کسی که از گناه توبه کرده مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است.»

(۳) «اگر بندگی می‌بود، بندگی می‌کرد و حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت.»

(۴) «کسی نزد من محبوب‌تر از جوان توبه کار نیست.»

۴۳- مهم‌ترین حق خداوند، مهم‌ترین راه اصلاح جامعه و راه اولیه جبران حق‌الناس، به ترتیب کدام‌اند؟

(۱) حق بندگی - توبه اجتماعی - طلب دعای خیر و آمرزش

(۲) حق بندگی - امر به معروف و نهی از منکر - به دست آوردن رضایت صاحبان حق

(۳) حق پروردگاری - امر به معروف و نهی از منکر - به دست آوردن رضایت صاحبان حق

(۴) حق پروردگاری - توبه اجتماعی - طلب دعای خیر و آمرزش

۴۴- به ترتیب از دقت و توجه در حقوق مادی و معنوی مردم، اهمیت کدام‌یک بر دیگری برداشت می‌شود و اقدام به تأسیس شبکه‌های اجتماعی

ضالله، مربوط به کدام‌یک است؟

(۱) اولی بر دومی - حقوق مادی

(۲) دومی بر اولی - حقوق معنوی

(۳) دومی بر اولی - حقوق مادی

۴۵- در بیان قرآن کریم چه کسانی را خداوند متعال در جوار رحمت و فضل خویش در می‌آورد و چه پیامدی برای آنان خواهد داشت؟

(۱) «عبدالى الذين اسرفوا على انفسهم» - «إِنَّ اللَّهَ يغفر الذنوب جميua»

(۲) «عبدالى الذين اسرفوا على انفسهم» - «وَيَهْدِيهِمُ اللَّهُ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا»

(۳) «فَأَمَّا الذين آمنوا بالله و اعتصموا به» - «وَيَهْدِيهِمُ اللَّهُ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا»

(۴) «فَأَمَّا الذين آمنوا بالله و اعتصموا به» - «إِنَّ اللَّهَ يغفر الذنوب جميua»

۴۶- مفهوم کدام حدیث یا آیه با «التأب من الذنب كمن لا ذنب له» ارتباط دارد؟

۱) «التوبة تطهر القلوب و تغسل الذنوب»

۲) «قل يا عبادى الذين اسرفوا على انفسهم»

۳) «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَبَّينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ»

۴) «فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ»

۴۷- مژده خداوند متعال به آنان که توبه خود را مزین به ایمان و عمل صالح می‌کنند، چیست و علت آن چه می‌باشد؟

۱) «خداوند گناهان آنان را به حسنات تبدیل می‌کند.» - «خداوند پاکیزگان را دوست دارد.»

۲) «خداوند گناهان آنان را به حسنات تبدیل می‌کند.» - «خداوند آمرزنده و مهربان است.»

۳) «خداوند همه گناهان را می‌بخشد.» - «خداوند پاکیزگان را دوست دارد.»

۴) «خداوند همه گناهان را می‌بخشد.» - «خداوند آمرزنده و مهربان است.»

۴۸- زمینه‌ساز خروج بندگانی که در ظلم و ستم به خویشتن اسراف کرده‌اند از یأس و نامیدی چیست و چه مفهومی را در ذهن متبار می‌سازد؟

۱) «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَابِينَ» - تکرار توبه اگر واقعی باشد موجب محبوب شدن انسان نزد خدا می‌شود.

۲) «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَابِينَ» - با توبه همه گناهان حتی شرک هم آمرزیده می‌شود.

۳) «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا» - با توبه همه گناهان حتی شرک هم آمرزیده می‌شود.

۴) «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا» - تکرار توبه اگر واقعی باشد موجب محبوب شدن انسان نزد خدا می‌شود.

۴۹- کدام حیله شیطان بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می‌رود و در این حیله فرد گناهکار دائمًا چه سخنی را بزبان می‌آورد؟

۱) نامید کردن از رحمت الهی - آب که از سر گذشت چه یک وجب چه صد وجب.

۲) به تأخیر انداختن توبه - آب که از سر گذشت چه یک وجب چه صد وجب.

۳) نامید کردن از رحمت الهی - به زودی توبه می‌کنم.

۴) به تأخیر انداختن توبه - به زودی توبه می‌کنم.

۵- در چه شرایطی لازم می‌شود که انسان‌های بزرگی با ایثار و جان‌فشاری خود، جامعه را از تباہی برهانند و مانع خاموشی نور هدایت شوند؟

۱) انحراف‌های اجتماعی در همان مراحل ابتدایی خود اصلاح نشود.

۲) مردم در برابر گناهان اجتماعی حساسیت به خرج ندهند.

۳) مردم در توبه اجتماعی کوتاهی کنند و انحراف از حق، ریشه بدواند.

۴) جامعه در برخی از ابعاد، از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود.

۱۵ دقیقه

دین و زندگی ۲

نقیر و اندیشه
درس ۱ تا پایان درس ۶
صفحه ۹ تا صفحه ۸۴

۵۱- کدام عناوین، با عبارت‌های مربوط به خود درباره ویژگی‌های قرآن کریم مناسبت دارند؟

الف) سخن گفتن درباره همه مسائل مهم و حیاتی ← انسجام درونی در عین نزول تدریجی

ب) یکسان بودن زن و مرد در انسانیت ← تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

ج) اصلاح جامعه ← ذکر نکات علمی بی‌سابقه

د) مسلمان شدن ادبیان و اندیشمندان ← زیبایی‌های لفظی قرآن

(۴) ب - د

(۳) ب - ج

(۲) الف - د

(۱) الف - ج

۵۲- به ترتیب هر یک از موارد زیر با کدام‌یک از ابعاد رهبری پیامبر (ص) ارتباط دارد؟

- هرگز آب مشرکان را زهرآلود نکنید و مزارع و نخلستان‌ها را نسوزانید.

- از این‌که برخی ایمان نمی‌آورند شاید که جانت را [[از شدت اندوه]] از دست بدھی.

- گاهی در حضور پیامبر (ص) شعر می‌خوانند، یا از گذشته خود می‌گفتند؛ در همه این موارد آنان را منع نمی‌کرد.

(۱) محبت و مدارا با مردم - سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - تلاش برای برقراری عدالت

(۲) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - محبت و مدارا با مردم - محبت و مدارا با مردم

(۳) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - محبت و مدارا با مردم

(۴) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - محبت و مدارا با مردم - تلاش برای برقراری عدالت

۵۳- کدام آیات شریفه، برای پرسش‌هایی که در پی می‌آیند، پاسخ مناسبی می‌باشند؟

- پاسخ قاطع خداوند به مخالفان الهی بودن قرآن حتی در صورتی که پشتیبان هم باشند، چیست؟

- خداوند چگونه ادعای مدعیان مبنی بر این که «اعجاز قرآن، مختص زمان نزول و ابلاغ آن است.» را مردود اعلام می‌دارد؟

(۱) «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأَتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلَهُ» - «أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِهِ»

(۲) «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأَتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلَهُ» - «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأَتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلَهُ»

(۳) «أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِهِ» - «أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِهِ» - «أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِهِ»

(۴) «أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِهِ» - «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأَتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلَهُ»

۵۴- وظیفه مؤمنان امت اسلام در برابر دعوت رسول خدا (ص) چیست و اثر آن در روح انسان چیست؟

(۲) «استجبیو» - «یحییکم»

(۱) «استجبیو» - «یحییکم»

(۴) «آمنوا و عملوا الصالحات» - «لتحبی به»

(۳) «آمنوا و عملوا الصالحات» - «یحییکم»

۵۵- در منظر قرآن کریم خداوند، پیامبر عظیم الشأن اسلام را برای چه گروهی سرمشی نیکو معرفی می‌کند و علت انجساط و سقوط اقوام و

ملل سلف در کلام نبوی کدام است؟

(۱) «کان یرجوا الله و الیوم الآخر و ذكر الله كثیراً» - دوری از مسیر الگویی پیشوایان دین

(۲) «الذین آمنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البرية» - دوری از مسیر الگویی پیشوایان دین

(۳) «الذین آمنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البرية» - روا داشتن تعییض در اجرای عدالت

(۴) «کان یرجوا الله و الیوم الآخر و ذكر الله كثیراً» - روا داشتن تعییض در اجرای عدالت

۵۶- لازمه ماندگاری یک دین و دلیل اختلاف و مفارقت اهل کتاب در اسلام به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(۱) تبلیغ آن دین - رشك و حسد پس از حاصل شدن علم و آگاهی از حقیقت

(۲) تبلیغ آن دین - سرپیچی از فرمان خدا و سرکشی از فرمان پیامبران جدید و تعالیم آنها

(۳) پاسخ‌گویی به همه نیازها و سوال‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها - سرپیچی از فرمان خدا و سرکشی از فرمان پیامبران جدید و تعالیم آنها

(۴) پاسخ‌گویی به همه نیازها و سوال‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها - رشك و حسد پس از حاصل شدن علم و آگاهی از حقیقت

۵۷- این عبارت که «دین اسلام، کامل‌ترین دین الهی است و پیامبر آگاه‌ترین مردم است» به ابطال کدامیک از فرض‌های مربوط به مسئولیت‌های رسالت می‌انجامد؟

(۱) پیامبر اسلام (ص) خود جانشینان بعد خود را مشخص کرد و به معرفی آنها اقدام کرد.

(۲) ولایت معنوی هم چون سایر مسئولیت‌های پیامبر بعد از رحلتشان ادامه می‌یابد.

(۳) مرجعیت دینی و ولایت ظاهری مانند دریافت و ابلاغ وحی با رحلت پیامبر پایان می‌پذیرد.

(۴) قرآن کریم و پیامبر اسلام (ص) درباره تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری سکوت کرده‌اند.

۵۸- با توجه به آیه مبارکه «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَذْهَبَ عَنْكُمُ الرِّجْسُ ...» کدام گزینه درست است؟

(۱) این آیه که در خانه اسلامه نازل شده است و در زمان نزول مربوط به عصمت همه امامان و حضرت فاطمه (س) می‌باشد.

(۲) چون اهل بیت معصوم‌اند، سخن و عمل آنان معیار و ملاک است و اگر درباره معارف، نظری ارائه کردند؛ آن نظر برای ما حجیت دارد.

(۳) در این آیه دو انصراف وجود دارد که به ترتیب عبارت انداز: تطهیر اهل بیت و دور کردن پلیدی از آنها.

(۴) پیامبر اکرم (ص) قبل از نزول آیه شریفه فرمود: «خدایا اینان از اهل بیت من هستند، آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن.»

۵۹- لازمه بنای جامعه‌ای بر پایه عدل چیست و علت آن کدام است؟

(۱) وجود نظام حکومتی سالم - خداوند حکیم هر هدفی را در نظر دارد، مقرن با هدایت خود می‌گرداند و موجودات را به سوی آن سوق می‌دهد.

(۲) وجود نظام حکومتی سالم - نمی‌شود که خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوه رسیدن به آن را نادیده بگیرد.

(۳) نفی سلطه طاغوت - نمی‌شود که خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوه رسیدن به آن را نادیده بگیرد.

(۴) نفی سلطه طاغوت - خداوند حکیم هر هدفی را که در نظر دارد، مقرن با هدایت خود می‌گرداند و موجودات را به سوی آن سوق می‌دهد.

۶- مفاهیم «اعتماد مردم به دین» و «امکان هدایت مردم» به ترتیب به ضرورت عصمت در کدامیک از مسئولیت‌های پیامبر اشاره دارد؟

(۱) اجرای احکام الهی - اجرای احکام الهی

(۲) اجرای احکام الهی - دریافت وحی و رساندن آن

(۳) تعلیم و تبیین تعالیم دین - اجرای احکام الهی

(۴) تعلیم و تبیین تعالیم دین - دریافت وحی و رساندن آن

زبان انگلیسی ۲ و ۳

دانش آموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیر انگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می دهید، سوالاتی مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

61- A: Have you decided to stay at that five-star hotel?

B: No. If it ..., ... there.

1) weren't so expensive – we'd stay	2) was so expensive – we could stay
3) was less expensive – we'll stay	4) were no more expensive – we could stay

62- The young researcher needs ... hundred dollars for doing one of the best research ... she has ever done.

1) few – project	2) a little – projects
3) little – project	4) a few – projects

63- What would happen if the train ... the bus carrying the students travelling to London?

1) hitting	2) has hit
3) hit	4) hits

64- She was so sick and she couldn't believe her doctor can ... her early death.

1) exist	2) prevent
3) measure	4) vary

65- When I was your age, I didn't think I was very ..., but I had a father who honestly thought I was the greatest.

1) depressed	2) harmful
3) smart	4) emotional

66- After suffering a serious heart attack, my father changed his eating habit and went on a vegetarian ....

1) health	2) diet
3) point	4) sign

67- The success or failure of the project was ... on the amount of money they wanted to spend on it.

1) available	2) conditional
3) frequent	4) specific

68- There was almost no human life in the large areas of land and the frozen sea which ... the village.

1) combined	2) surrounded
3) founded	4) created

۱۵ دقیقه

انگلیسی ۳

Look it Up!

درس ۲

صفحه ۶۹ تا صفحه ۶۹

انگلیسی ۲

Understanding People

A Healthy Lifestyle

درس ۲۹ تا صفحه ۲۹

صفحه ۵۷ تا صفحه ۵۷

69- The doctor always recommends that I eat vegetables which are rich in vitamins and minerals to protect my body from .... .

1) situation	2) exclamation
3) infection	4) generation

70- The amount of money you have to pay when eating at that local restaurant has no ... to the service they provide.

1) communication	2) pattern
3) relationship	4) explanation

71- The people who try to cross the sea and settle in European countries face a(n) ... of difficulties.

1) term	2) shape
3) entry	4) host

72- The magazine ... contained pictures of animals in which he didn't seem to be interested, but there was also one photograph of a rare plant which caught his attention.

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Obesity rates are climbing fast and we need to find new techniques to help people control overeating. According to the new ...⁽⁷³⁾... ‘imaginary eating’ could be one such technique. A psychologist in the United States reports that if you imagine ...⁽⁷⁴⁾... a specific food, your interest in that food will drop. And if you are less interested in that food, you’ll eat less of it. Carey Morewedge explains that people often try to ...⁽⁷⁵⁾... thinking about food when they need to lose weight. However, this might not be a good strategy. ...⁽⁷⁶⁾..., if you force yourself to think about chewing and actually swallowing food, you’ll reduce your hunger.

- 73- 1) success   2) research   3) population   4) matter
74- 1) to eat   2) being eaten   3) eat   4) eating
75- 1) practice   2) avoid   3) consider   4) keep on
76- 1) A little later   2) For instance   3) On the other hand   4) Not surprisingly

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Today, just about everyone has a camera. We can take pictures with our cell phones, e-mail photos to our friends, and print out photos from a computer in a matter of seconds. Thirty years ago, however, cameras were not as simple to use or readily available. They used film, which was expensive and had to be processed with special chemicals to make prints. Then, in 1982, a new type of camera made photography easier and more affordable. It was a film camera, but it had a built-in flash and other conveniences. The camera was called the Holga.

The Holga camera was made completely of plastic. Even the lens, which was normally made from high-quality glass on most cameras, was plastic. Plastic was cheaper than metal or glass, so the camera makers could keep the Holga's price low enough for most people to afford.

However, once people began using the Holga, they noticed problems. Sometimes dark spots appeared at the corners of the photos. Sometimes the colors that appeared in the photos were different from the colors of the actual objects photographed. The camera's cheap construction and materials allowed light to leak inside the camera and affect the film.

Although some customers were upset about these defects, many people liked the strange and often unique effects that the camera produced. Professional photographers began using the camera to photograph landscapes, people, and street scenes. Even today, in a world filled with precision equipment, some people choose the unpredictable Holga to take unique pictures.

77- The author makes all the following points about the Holga EXCEPT ... .

- 1) it was cheap enough for ordinary people to buy
- 2) the photographs that people take with it are unusual
- 3) people rejected it because it was cheap
- 4) every part of it is made of plastic

78- Which idea does the passage support?

- 1) Imperfect tools can still be useful.
- 2) Nobody takes artistic pictures anymore.
- 3) A plastic lens is worthless to a professional photographer.
- 4) Plastic cameras are better than metal cameras.

79- The author's purpose in writing the passage is to ... .

- 1) warn people about using the Holga
- 2) inform people about an unusual camera
- 3) encourage people to use digital cameras
- 4) prove that photography has changed since 1982

80- How does the author most likely feel about the Holga?

- 1) It is good for taking pictures of landscapes but not of people.
- 2) It has no promising future because of its low quality and price.
- 3) It is not worth the price and it shouldn't be produced any longer.
- 4) It produces interesting images despite all its technical problems.

آزمون ۲۴ بهمن ماه ۹۹ اختصاصی دوازدهم تجربی

نام درس	نوع پاسخ‌گویی	جمع کل	زمان پاسخ‌گویی	شماره سؤال‌ها	تعداد سؤال	زمان
زمین‌شناسی	اجباری	—	۱۰ دقیقه	۸۱-۹۰	۱۰	۱۰ دقیقه
ریاضی ۳		—	۲۵ دقیقه	۹۱-۱۰۰	۱۰	۱۰ دقیقه
ریاضی ۳ - سوال‌های آشنا		—	۱۵ دقیقه	۱۰۱-۱۱۰	۱۰	۱۵ دقیقه
ریاضی پایه		—	۱۵ دقیقه	۱۱۱-۱۲۰	۱۰	۱۵ دقیقه
زیست‌شناسی ۳ (متابولیسم)		—	۱۵ دقیقه	۱۲۱-۱۴۰	۲۰	۱۵ دقیقه
زیست‌شناسی ۲		—	۲۵ دقیقه	۱۴۱-۱۵۵	۱۵	۱۴۱-۱۵۵
زیست‌شناسی بدن انسان		—	۳۰ دقیقه	۱۵۶-۱۷۰	۱۵	۱۵۶-۱۷۰
فیزیک ۳		—	۱۵ دقیقه	۱۷۱-۱۹۰	۲۰	۱۷۱-۱۹۰
فیزیک ۲		—	۱۵ دقیقه	۱۹۱-۲۰۰	۱۰	۱۹۱-۲۰۰
فیزیک ۱		—	۱۵ دقیقه	۲۰۱-۲۱۰	۱۰	۲۰۱-۲۱۰
شیمی ۳	اختیاری	—	۱۰ دقیقه	۲۱۱-۲۲۰	۱۰	۲۱۱-۲۲۰
شیمی ۲		—	۲۰ دقیقه	۲۲۱-۲۴۰	۲۰	۲۲۱-۲۴۰
شیمی ۱		—	۲۰ دقیقه	۲۴۱-۲۶۰	۲۰	۲۴۱-۲۶۰
جمع کل	اجباری	۱۵۰	۱۶۵ دقیقه	—	—	—

طراحان سؤال

زمین‌شناسی

محمد ثابت‌اقلیدی - مهدی جباری - معصومه خسرو‌نژاد - سیمرا نجف‌پور - مهرداد نوری‌زاده

ریاضی

علی حاجیان - مهدی حاجی‌نژادیان - سجاد داوطلب - محمدحسن سلامی‌حسینی - رضا سید‌نجفی - عزیزاله علی‌اصغری - محمدجواد محسنی - لیلا مرادی - سیدجواد نظری - شهرام ولایی سهند ولی‌زاده - فیضه ولی‌زاده - وحید ون‌آبادی

زیست‌شناسی

ادیب الماسی - عباس آرایش - محمدماین بیگی - امیررضا پاشاپوریگانه - سمانه توتوچیان - سجاد حمزه‌پور - سجاد خادم‌نژاد - محمدرضا داشمندی - شاهین راضیان - محمد رضائیان علیرضا رهبر - اشکان زننده - علی زمانی‌الله - رضا صدرزاده - امیررضا صدریکتا - سروش صفا - مجتبی عطار - پارسا فراز - فردی فرهنگ - حسن محمدنشایی - محمدحسن مؤمن‌زاده - پیام هاشم‌زاده

فیزیک

خسرو ارغوانی‌فرد - عباس اصغری - محمد اکبری - مهدی آذرنسپ - زهره آقامحمدی - امیرحسین برادران - ملیحه جعفری - ابوالفضل خالقی - محمدعلی راست‌پیمان - علیرضا گونه - غلامرضا محبی فاروق مردانی - آرش مرتوی - مجتبی نکویان

شیمی

عرفان اعظمی‌راد - فرزین بوستانی - جعفر پازوکی - رهام جبلی‌فرد - علی چدی - احمدرضا چشان‌پور - کامران جعفری - امیر حاتمیان - حسن رحمتی‌کوکنده - فرزاد رضایی - روزبه رضوانی سیدرضا رضوی - محمدرضا زهره‌وند - رضا سلیمانی - جهان شاهی‌بیگنگی - میلاد شیخ‌الاسلامی خاوهی - محمدجواد صادقی - مسعود طبرسا - رسول عابدینی‌زواره - محمد عظیمیان‌زواره حسن عیسی‌زاده - هادی مهدی‌زاده - محمد نکو - سیدرجم حاشمی‌دکتری

مسئولان درس، گزینش‌گران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار استاد	گروه ویراستار	فیلتر نهایی	گروه مستندسازی
زمین‌شناسی	مهدی جباری	مهدی نجف‌پور	سیمرا نجف‌پور	آرین فلاخ‌اسدی	محبی عباسی	محبی عباسی
ریاضی	علی اصغر شریفی	مهرداد ملوندی	مهرداد ملوندی	علی مرشد - ایمان چینی‌فروشان	مهدیه مولاویگی	مهدیه مولاویگی
زیست‌شناسی	محمد‌مهدی روزبهانی	امیرحسین بهروزی‌فرد	امیرحسین بهروزی‌فرد	کیارش سادات‌رفیعی - میین رمضانی	رامین آزادی	مهساسادات هاشمی
فیزیک	امیرحسین برادران	نیلوفر مرادی	امیرحسین برادران	سروش محمودی - محمدامین عمودی‌نژاد	آننه اسفندیاری	آننه اسفندیاری
شیمی	مسعود جعفری	سهند راحمی‌پور	امیر حسین معروفی	احمدرضا هاشمی‌ഫشنجانی - علی ونکی فراهانی	سمیه اسکندری	سمیه اسکندری

گروه فنی و تولید

زهراالسادات غیاثی	مدیر گروه
آرین فلاخ‌اسدی	مسئول دفترچه آزمون
مدیر گروه: فاطمه رسولی‌نسب	مسئول دفترچه آزمون
مسئول دفترچه: مهساسادات هاشمی	مسئول دفترچه آزمون
حیدر محمدی	ناظر چاب

وقت بیشنهادی: ۱۰ دقیقه

زمین‌شناسی و سلامت

زمین‌شناسی: صفحه‌های ۷۳ تا ۸۸

۸۱- عنصر ..... از جمله عناصر ..... در بدن می‌باشد.

- (۱) سدیم - اصلی و اساسی
 (۲) روی - فرعی و اساسی
 (۳) طلا - فرعی و اساسی
 (۴) منگنز - جزئی و غیرسمی

۸۲- براساس نمودار، مصرف مواد غذایی حاوی کدام عناصر سبب تضعیف سیستم ایمنی بدن در مقابل «ویروس کرونا»

- ۱) Ca (۱)
 ۲) Se (۲)
 ۳) Cd (۳)
 ۴) Zn (۴)

۸۳- کدام یک از عناصر زیر امکان دارد در زغال‌سنگ یافت شوند؟

- (۱) کادمیم، سلنیم (۲) روی، فلور (۳) آرسنیک، فلور (۴) جیوه، آرسنیک

۸۴- در کدام مناطق احتمال ایجاد بیماری سخت‌شدن و شاخی‌شدن کف دست و پا بیشتر است؟

- (۱) مناطق با بی‌هنجری مثبت کادمیم
 (۲) مناطق با آتش‌شانی دارای بی‌هنجری مثبت سلنیم
 (۳) مناطق با فراوانی کانی پیریت

۸۵- کدام گزینه علت بیماری‌های ناشی از آرسنیک، در ناحیه‌ای از جنوب چین را نشان می‌دهد؟

- (۱) ملقمه کردن طلا
 (۲) معادن سرب و روی
 (۳) ذوب یخها و فرسایش خاک
 (۴) خشک‌کردن مواد غذایی با حرارت زغال‌سنگ

۸۶- کدام عنصر در ترکیب کانی‌های رسی و میکاکسیه به مقدار زیاد یافت می‌شود؟

- (۱) جیوه (۲) روی (۳) فلور (۴) سلنیم

۸۷- کدام عبارت، نادرست است؟

- (۱) بیش‌تر عناصری که در محیط زیست وجود دارند، از سنگ‌کره منشأ می‌گیرند.

- (۲) منشأ همه عناصر سازنده بدن انسان و سایر جانداران، از زمین است.

- (۳) سلنیم، با تشکیل آنزیم‌های حاوی این عنصر و بنیان‌های بسیار واکنش‌گر، از وقوع سلطان جلوگیری می‌کند.

- (۴) بعضی از سنگ‌ها و خاک‌ها، در برخی عناصر، بی‌هنجری مثبت یا منفی نشان می‌دهند.

۸۸- روش انتقال کدام عنصر با بقیه تفاوت اساسی دارد؟

- (۱) روی (۲) ید (۳) سلنیم (۴) فلور

۸۹- کدام یک از اقدامات زیر برای زمین‌شناسان پزشکی درجهت پیشگیری از بیماری‌های زمین‌زاد در یک منطقه، مقدم است؟

- (۱) شناسایی مناطقی که احتمال خطر در آن زیاد است با تهیه نقشه پراکندگی ژئوشیمیایی

- (۲) مطالعه شیوه‌های انتقال و رفع آلاینده‌ها

- (۳) هشدار به مردم منطقه جهت کاهش ابتلای افراد به بیماری

- (۴) انجام آزمایش‌های مختلف بر روی خاک و گیاهان منطقه

۹۰- در مزرعه‌ای از کودهای شیمیایی که از معادن سرب و روی ایرانکوه تهیه شده است، استفاده می‌شود، احتمال شیوع کدام بیماری در آینده محتمل است؟

- (۱) گواتر (۲) ایتای-ایتای (۳) دیابت (۴) میناماتا

وقت پیشنهادی (طرحی + سوال‌های آشنا): ۲۵ دقیقه

مشتق

ریاضی ۳: صفحه‌های ۷۷ تا ۱۰۰

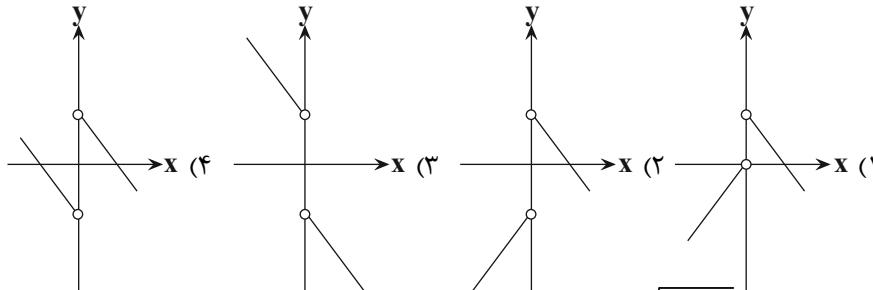
۹۱- تابع $|f(x) = g(x) + |g(x)|$ در $\mathbb{R}$ مشتق‌پذیر است. ضابطه $g(x)$ کدام می‌تواند باشد؟

$x^2 + 2x$ (۴) $x^2 + 2$ (۳) $x^2 - x$ (۲) $1 - x^2$ (۱)

۹۲- آهنگ متوسط تابع با ضابطه $f(x) = ax^3 + bx - c$ در کدام نقطه برابر است? ($a \neq 0$)

۱ (۴) $4a$ (۳) $2a$ (۲)   ۲ (۱)

۹۳- اگر تابع $|f(x) = |x^2 - 3x|$ باشد، نمودار f' در مجاورت $x = 0$ کدام است؟

۹۴- مشتق تابع $y = (\sqrt[3]{\frac{x+3}{2x+1}})^3$ در نقطه $x = 1$ کدام است؟

$\frac{3\sqrt{3}}{4}$ (۴) $\frac{5\sqrt{3}}{2}$ (۳) $\frac{-3\sqrt{3}}{5}$ (۲) $\frac{-5\sqrt{3}}{9}$ (۱)

۹۵- اگر خط مماس بر نمودار تابع f در نقطه‌ای به طول $-2 = x$ بر روی آن، موازی خط $3y - 2x + 5 = 0$ باشد،

حاصل $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(-2+3h) - f(-2)}{4h}$ کدام است؟

$-\frac{2}{3}$ (۴) $-\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱)

۹۶- در تابع با ضابطه $f(x) = \begin{cases} 3x^2 + a & x \leq 1 \\ b\sqrt[3]{x} & x > 1 \end{cases}$ مقدار (1) $f'(x)$ موجود است. a کدام است؟

۳۳ (۴)   ۱۸ (۳)   -۱۵ (۲)   ۱۵ (۱)

۹۷- در تابع $f'_+(0) - f'_{-}(-1)$ حاصل $f(x) = \sqrt{x^4 + 2x^3 + x^2}$ کدام است؟

-۱ (۴)   -۲ (۳)   ۲ (۲)   صفر (۱)

۹۸- اگر $3 = f'(4)$ و $6 = (fog)'(2)$ باشد، حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{g(x+1)-4}{x-1}$ در صورت وجود کدام است؟

$\frac{1}{2}$ (۴)   ۲ (۳)   ۳ (۲)   ۱ (۱)

۹۹- به ازای کدام مقدار a برای تابع $f(x) = x^3 + ax - a$ ، نمودار توابع f' و f'' بر هم مماس می‌شوند؟

۳ (۴)   -۱ (۳)   -۳ (۲)   ۱ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۰۰ - تعداد نقاط مشتق ناپذیر تابع $f(x) = |x[x]|$ با فرض $x \in (-2, 2)$ کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

سوال‌های آشنا

مشتق

۱۰۱ - در تابع با ضابطه $f'(0) - f'_+(0)$ ، مقدار $f(x) = |x| \cdot [x]$ کدام است؟

۲ (۴)

۱ (۳)

۲ صفر

-۱ (۱)

۱۰۲ - مشتق تابع با ضابطه $y = \frac{f(x)}{g(x)}$ در نقطه $x = 1$ برابر ۳ است. اگر $f(1) = 0$ و $g'(1) = -4$ موجود باشد، مقدار $f'(1)$ کدام است؟

 $\frac{4}{3}$ (۴) $\frac{3}{4}$ (۳) $-\frac{3}{4}$ (۲) $-\frac{4}{3}$ (۱)

۱۰۳ - خط مماس بر منحنی به معادله $y = \frac{x^2}{x-1}$ در نقطه‌ای به طول ۲ واقع بر آن، محور y‌ها را با کدام عرض قطع می‌کند؟

۴ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱ صفر

۱۰۴ - در تابع با ضابطه $\lim_{x \rightarrow 4} \frac{f(x) - f(4)}{x - 4}$ ، حاصل $f(x) = \frac{1 + \sqrt{x}}{5 - 2x}$ کدام است؟

 $\frac{5}{6}$ (۴) $\frac{7}{12}$ (۳) $\frac{5}{12}$ (۲) $\frac{4}{9}$ (۱)

۱۰۵ - در تابع با ضابطه $f(x) = \frac{4x - 5}{x+1}$ و دامنه $[0, 8]$ ، خط مماس بر نمودار آن موازی پاره‌خطی است که ابتدا و انتهای منحنی را به هم وصل می‌کند، این خط مماس، محور y‌ها را با کدام عرض، قطع می‌کند؟

-۰/۵ (۴)

-۱ (۳)

-۱/۵ (۲)

-۲ (۱)

۱۰۶ - اگر $(fog)'(2) = \frac{4}{3}$ و $g(x) = x + \sqrt{x}$ باشد، $f(x)$ کدام است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

 $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۱)

۱۰۷ - در تابع با ضابطه $f(x) = (\sqrt{\frac{x+2}{2x-3}})^3$ ، حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2}$ کدام است؟

۱۵ (۴)

۱۲ (۳)

-۱۸ (۲)

-۲۱ (۱)

۱۰۸ - تابع با ضابطه $f(x) = \begin{cases} ax^3 + bx & , x < 1 \\ 2\sqrt{4x-3} & , x \geq 1 \end{cases}$ بر روی مجموعه اعداد حقیقی مشتق‌پذیر است. b کدام است؟

۲ (۴)

 $\frac{3}{2}$ (۳)

۱ (۲)

 $\frac{1}{2}$ (۱)

۱۰۹ - در تابع با ضابطه $f(x) = \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{x}$ ، اختلاف آهنگ تغییر لحظه‌ای در $x = 2$ از آهنگ تغییر متوسط در بازه‌ی $[1, 4]$ کدام است؟

۰/۷۵ (۴)

۰/۴۵ (۳)

۰/۵ (۲)

۰/۲۵ (۱)

محل انجام محاسبات

- ۱۱۰- در تابع با ضابطه $f(x) = x + \frac{1}{x}$, آهنگ متوسط تغییر تابع وقتی متغیر از عدد ۲ به عدد $2+h$ تغییر کند برابر $\frac{8}{9}$ است. h کدام است؟

۳ (۴)

۲/۵ (۳)

۲ (۲)

۱/۵ (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

شمارش، بدون شمردن

ریاضی ۱: صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۴۰

- ۱۱۱- در معادله $81 = \frac{n \times n!}{(n-1)!}$, مقدار n کدام است؟

۹ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۳ (۱)

- ۱۱۲- به چند طریق مختلف می‌توان ۲۰ مسافر یک اتوبوس را در ۱۰ ایستگاه، بدون هیچ محدودیتی پیاده کرد؟ (همه مسافران پیاده خواهند شد).

۲۰! (۴)

۱۰! (۳)

۱۵! (۲)

۲۰! (۱)

- ۱۱۳- به چند طریق می‌توان ۶ دانشجو و ۷ استاد را به صورت یکی درمیان در یک ردیف با ۱۳ صندلی نشاند؟

۶! \times ۷! (۴)

۶! \times ۷! (۳)

\frac{13!}{6! \times 7!} (۲)

13! (۱)

- ۱۱۴- یک جعبه شامل ۷ جوراب آبی و ۵ جوراب قرمز است. به چند طریق می‌توان دو جوراب با رنگ یکسان انتخاب کرد؟

۴! (۴)

۳! (۳)

۲! (۲)

۱! (۱)

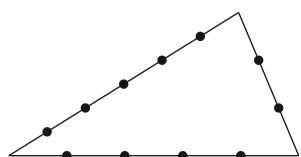
- ۱۱۵- چند عدد پنج رقمی می‌توان نوشت که در آن‌ها رقم ۳ حداقل یک بار تکرار شده باشد؟

۵۸۳۲۰ (۴)

۳۶۵۰۰ (۳)

۳۷۵۱۲ (۲)

۵۲۴۸۸ (۱)

- ۱۱۶- چند مثلث می‌توان ساخت که رئوس آن از ۱۱ نقطه شکل زیر باشند؟

۱۷۶ (۲)

۱۶۵ (۱)

۱۵۱ (۴)

۱۵۲ (۳)

- ۱۱۷- با استفاده از ارقام ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱، ۰، ۵ کدام عدد شش رقمی می‌توان ساخت، به طوری که ارقام ۱ و ۵ کنار هم قرار گیرند و ارقام ۲ و ۳ کنار هم نباشند؟

۲۴۰ (۴)

۵۴ (۳)

۱۳۶ (۲)

۱۴۴ (۱)

- ۱۱۸- امیر، علی و رضا با ۳ نفر دیگر در یک شرکت حضور دارند. این ۶ نفر در یک ردیف پشت سر هم می‌ایستند. در چند حالت امیر جلوتر از علی و علی جلوتر از رضا قرار دارد؟

۱۴۴ (۴)

۱۲۰ (۳)

۷۲ (۲)

۷۲ (۱)

- ۱۱۹- چند عدد سه رقمی با ارقام متمایز می‌توان نوشت، به طوری که رقم یکان و دهگان آن از مجموعه $\{1, 2, 3, 4\}$ و رقم صدگان آن از مجموعه $\{4, 5, 6\}$ باشد؟

۱۸ (۴)

۳۶ (۳)

۳۰ (۲)

۲۴ (۱)

- ۱۲۰- تعداد جایگشت‌های حروف کلمه SYSTEM به‌طوری که S ها کنار هم نباشند، کدام است؟

۳۶۰ (۴)

۲۴۰ (۳)

۲۱۶ (۲)

۱۸۰ (۱)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

از ماده به انرژی
زیست‌شناسی ۳: صفحه‌های ۶۳ تا ۷۶

متابولیسم

۱۲۱ - کدام گزینه، برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

«در یک یاخته ماهیچه سه سر بازوی انسان، در طی فرایندهای مربوط به قندکافت (گلیکولیز) برخلاف فرایندهای مربوط به زنجیره انتقال الکترون در میتوکندری، ..... صورت می‌گیرد.»

(۲) مصرف مولکول‌های پرانرژی ATP

(۳) اکسایش NADH با از دستدادن الکترون

۱۲۲ - کدام گزینه، در ارتباط با هر جانداری که از انرژی حاصل از انتقال الکترون‌ها برای تولید ATP استفاده می‌کند، درست است؟

(۱) ترکیب سه کربنۀ حاصل از آخرین واکنش فرایند گلیکولیز با مصرف انرژی وارد راکیزه می‌شود.

(۲) هر آنزیمی که مولکول ATP تولید می‌کند در افزایش سرعت واکنش‌های تنفس یاخته‌ای نقش مستقیم دارد.

(۳) به منظور افزایش گروه‌های فسفات در هر ترکیب کربن‌دار، مولکول ATP مصرف می‌شود.

(۴) تولید مولکول‌های ناقل الکترون می‌تواند در مجاورت نوعی نوکلئیک‌اسید حلقوی انجام شود.

۱۲۳ - در اولین مرحله از تنفس یاخته‌ای در یاخته‌های ماهیچه دو سر بازو، برای تشکیل هر مولکول ..... از مولکول قبلی خود، باید مجموعاً ..... مصرف شود.

(۲) اسید دوفسفاته - دو مولکول NAD⁺

(۱) قند فسفات‌دار - یک مولکول ATP

(۴) سه کربنۀ - نوعی مولکول نوکلئوتیدی

(۳) پیرووات - سه مولکول دوفسفاته

۱۲۴ - از روش‌های تخمیر الکلی و لاکتیکی در صنایع متفاوت بهره می‌بریم؛ این روش‌ها از نظر ..... به یکدیگر شباهت و از نظر ..... با یکدیگر تفاوت دارند.

(۱) ایجاد NADH از NAD⁺ - انجام شدن در راکیزه (میتوکندری)

(۲) پایان یافتن با ایجاد ترکیبی دوکربنی - نقش داشتن در ترش‌شدن شیر

(۳) آغازشدن با تبدیل ATP به ADP - آزادشدن CO₂ از ترکیبی سه کربنی

(۴) گرفته‌شدن الکترون‌های NADH توسط پیرووات - امکان وجود داشتن در گیاهان

۱۲۵ - چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب نیست؟

«واکنش‌های آن باید مولکول‌های پذیرنده الکترون بازسازی شوند.

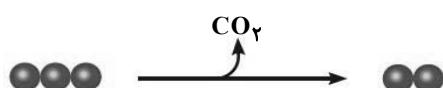
الف) در واکنش‌های آن باید مولکول‌های پذیرنده الکترون بازسازی شوند.

ب) آخرین پذیرنده الکترون در آن نوعی مولکول آلی در ماده زمینه‌ای سیتوپلاسم است.

ج) تولید مولکول ATP در آن هم به روش اکسایش و هم در سطح پیش‌ماده اتفاق می‌افتد.

د) در طی آن، به‌ازای مصرف هر گلوکز، در بهترین شرایط حدود ۳۰ ATP تولید می‌شود.

(۱) ۱ (۴) ۴ (۳) ۳ (۲) ۲ (۱)

۱۲۶ - به‌طور معمول در ارتباط با زنجیره انتقال الکترون در راکیزه (میتوکندری)، هر گاه ..... به‌طور قطع ..... می‌یابد.

(۱) میزان اکسایش NADH افزایش یابد - در پی آن غلظت یون(های) فسفات در فضای درونی راکیزه کاهش

(۲) تراکم یون هیدروژن در فضای بین دو غشاء کاهش یابد - در پی آن، تولید آب در فضای درونی افزایش

(۳) تولید یون اکسید افزایش یابد - فعالیت آنزیم ATP‌ساز در غشاء بیرونی راکیزه افزایش

(۴) غلظت اکسیژن در فضای درونی کاهش یابد - تولید پیرووات در راکیزه کاهش

۱۲۷ - به‌طور معمول در یک یاخته یوکاریوتوی در ارتباط با چرخه کربس، هر مولکولی که ..... قطعاً .....

(۱) دارای ۴ کربن است - بلا فاصله پس از آزادشدن کربن دی اکسید تولید شده است.

(۲) برای تولید مولکول ۶ کربنی مصرف می‌شود - توسط آنزیم(های) درون میتوکندری می‌تواند ساخته شود.

(۳) ساختار نوکلئوتیدی دارد و طی این چرخه تولید می‌شود - الکترون‌های خود را به یکی از اجزای زنجیره انتقال الکترون می‌دهد.

(۴) طی اکسایش پیرووات و تشکیل استیل کوآنزیم A نیز تولید می‌شود - در فضای درونی میتوکندری، دجاج اکسایش می‌شود.

۱۲۸ - در واکنش قندکافت (گلیکولیز) برای ساخت ماده‌ای که با انتقال فعال به میتوکندری وارد می‌شود، لازم است نوعی ماده‌آلی از یک اسید دوفسفاته، فسفات دریافت کند. کدام گزینه در رابطه با این پذیرنده گروه فسفات صحیح است؟

(۱) هرگاه تولید شود باعث افزایش انرژی و فسفات آزاد یاخته می‌شود.

(۲) انرژی فعال سازی لازم برای آغاز فرایند تنفس یاخته‌ای در قندکافت را تأمین می‌کند.

(۳) در بخش آدنوزین این مولکول، یک حلقه پنج‌ضلعی در اتصال به یک حلقه شش‌ضلعی می‌باشد.

(۴) در ماهیچه‌ها طی ساخت آن در سطح پیش‌ماده، نوعی ماده دفعی تولید می‌شود.

۱۲۹ - در فضایی از میتوکندری صورت می‌گیرد که .....
.....

(۱) ساخته شدن مولکول $H^+ - ATP$

(۲) تولید مولکول‌های $FADH_2$ - دارای غلظت بیشتر یون H^+ در درون خود می‌باشد.

(۳) مصرف مولکول‌های اکسیژن - با محل تولید مولکول H_2O و NAD^+ متفاوت است.

(۴) اکسایش مولکول استیل کوآنزیم A - تولید ترکیب ۶کربنی و ۱کربنی در آن قابل مشاهده است.

۱۳۰ - چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«با توجه به واکنش زیر که بخشی از واکنش تنفس یاخته‌ای هوایی را نشان می‌دهد می‌توان گفت، .....»

(الف) مولکول «۲»، ممکن است در سطح پیش‌ماده یا به روش اکسایشی تولید شده باشد.

(ب) مولکول «۱»، تنها در گروهی از تارهای ماهیچه‌ای عضله چهارسر ران مصرف می‌شود.

(ج) مولکول «۱»، درون میتوکندری به دنبال جذب یون هیدروژن، الکترون دریافت می‌کند.

(د) مولکول «۲»، در انواع تنفس هوایی، تنها از همین واکنش‌دهنده‌ها ایجاد خواهد شد.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۱۳۱ - در غشاء داخلی راکیزه، انواعی از پروتئین‌های سراسری در جایه‌جایی یون هیدروژن میان فضای داخلی راکیزه و فضای بین دو غشاء آن دخالت دارند. کدام گزینه در رابطه با این پروتئین‌ها درست است؟

(۱) گروهی از آن‌ها می‌توانند الکترون پرانرژی را مستقیماً از انواع مولکول‌های حامل الکترون دریافت کنند.

(۲) همه آن‌ها در جهت کاهش اختلاف غلظت یون هیدروژن در دو سمت غشاء داخلی فعالیت می‌کنند.

(۳) گروهی از آن‌ها به کمک فسفات آزاد درون راکیزه، با روش اکسایشی، مولکولی پرانرژی تولید می‌کنند.

(۴) همه آن‌ها انرژی لازم برای فعالیت خود را مستقیماً از الکترون‌های پرانرژی تأمین می‌کنند.

۱۳۲ - در صورتی که در گروهی از یاخته‌های بدن، میزان ..... زیاد و میزان ..... کم باشد، قطعاً .....
.....

(۱) $ADP - ATP$ - فعالیت پمپ‌های زنجیره انتقال الکترون، افزایش می‌یابد.

(۲) $ATP - ADP$ - فقط میزان مصرف گلوکز در این یاخته‌ها افزایش می‌یابد.

(۳) $ADP - ATP$ - فعالیت آنزیم‌های پروتئینی ATP -ساز کاهش می‌یابد.

(۴) $ATP - ADP$ - عوارض مشابه با عوارض سوء تغذیه و فقر غذایی شدید طولانی مدت در فرد ایجاد می‌شود.

۱۳۳ - در مورد ترکیباتی که در طی قندکافت تولید می‌شوند، کدام گزینه، به نادرستی بیان شده است؟

(۱) می‌توانند در واکنش تولید اوره، با آمونیاک ترکیب شوند.

(۲) می‌توانند در گردیزه‌ها به درون مایع سازنده ادرار ترشح شوند.

(۳) می‌توانند در اتصال آمینواسیدها به یکدیگر، نقش داشته باشند.

(۴) می‌توانند در خلاف شیب غلظت وارد اندامک دو غشایی شوند.

۱۳۴ - در ارتباط با تأثیرات ..... بر تنفس یاخته‌ای در یاخته‌ای ..... انسان، می‌توان گفت .....
.....

(۱) مصرف طولانی مدت الكل - کبد - حمله ترکیبات اکسیژن دار برای از دستدادن الکترون اضافی خود، به نوعی بسیار دو رشته‌ای افزایش می‌یابد.

(۲) کربن مونواکسید - ماهیچه تؤام - بدون اختلال در عملکرد پروتئین‌های یاخته، واکنش مربوط به کاهش پیرووات کمتر انجام می‌شود.

(۳) نقص ژنی در دنای خطی - اصلی بافت عصبی - تولید مولکول آب در اندامک‌های دو غشایی نزدیک پایانه آکسون ممکن است، کاهش پیدا کند.

(۴) سیانید - غدد برازقی - فعالیت آنزیم $FADH_2$ -ساز برخلاف عامل اکسایش‌دهنده ATP به طور مستقیم مختل می‌شود.

۱۳۵ - چه تعداد از موارد زیر ممکن است در اندامک دوغشایی مقصد پیرووات، مشاهده شود؟

- (الف) چندین مولکول DNA حلقوی و دو رشته‌ای متصل به غشای درونی
- (ب) عبور گروهی از پروتئین‌ها از ساختار غشای بیرونی و صاف اندامک
- (ج) تولید ترکیب دارای تنها دو اتم کربن از بنیان استیل در طی اکسایش پیرووات
- (د) تولید برخی پروتئین‌های خود توسط رناتن‌هایی با ساختار متفاوت از رناتن‌های آزاد درون سیتوپلاسم

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۱۳۶ - در اولين مرحله از تنفس ياخته‌اي هوازی در ياخته گيرنده حس تعادل، ..... بلافضله بعد از ..... رخ می‌دهد.

- (۱) تشکیل مولکول(های) دو نوکلئوتیدی حامل الکترون - تولید نوعی ترکیب دوفسفاته
- (۲) شکستن پیوند اشتراکی بین دو اتم کربن در ساختار ماده آلی - تشکیل ترکیب فاقد گروه فسفات
- (۳) مصرف نوعی نوکلئوتید دوفسفاته - تشکیل ترکیبی با فسفات‌های متصل به کربن‌های غیرمجاور
- (۴) کاهش میزان فسفات‌های آزاد سیتوپلاسم - تشکیل مولکولی که قند آن، در مایع منی مشاهده می‌شود.

۱۳۷ - مطابق کتاب درسی، با توجه به نوعی تنفس که به دنبال مصرف گلوکز در ياخته، پیرووات تنها توسط نوعی ترکیب نوکلئوتیددار احیا می‌شود، کدام گزینه درست است؟

(۱) امکان تولید حاملین الکترونی مانند NADH_۲ و FADH_۲ وجود دارد.

(۲) امکان تولید نوعی مولکول پرانرژی و دارای سه گروه فسفات، در این نوع تنفس وجود دارد.

(۳) به دنبال آزادشدن یک مولکول کربن‌دی‌اکسید در میتوکندری، یک مولکول دوکربنی تولید می‌شود.

(۴) به دنبال انجام این نوع تنفس در ياخته‌های گیاهی نمی‌توان مرگ ياخته گیاهی را مشاهده کرد.

۱۳۸ - به هنگام تجزیه یک مولکول گلوکز طی مرحله فاقد نیاز به اکسیژن در تنفس ياخته‌اي هوازی در یک تار ماهیچه دو سر بازو انسان، به منظور تولید هر ترکیب .....

(۱) سه کربنی، نوعی نوکلئوتید مشارکت می‌کند.

(۲) قندی فسفات‌دار، نوکلئوتیدهای پرانرژی مصرف خواهد شد.

(۳) فسفات‌دار فاقد قند، نوعی مولکول پذیرنده الکترون دچار کاهش می‌شود.

(۴) دوفسفاته، پیوند کووالانسی بین گروه‌های فسفات در ATP شکسته می‌شود.

۱۳۹ - کدام گزینه، جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در رابطه با تخمیری که .....، می‌توان گفت .....»

(۱) علت ترش شدن شیر است - ترکیبی تولید می‌شود که توانایی تحریک دو گروه اصلی از گیرنده‌های حسی بدن را داشته باشد.

(۲) باعث ایجاد ماده‌ای اعتیادآور می‌شود - در آن، هم‌زمان با جدا شدن CO_۲ از پیرووات، NADH اکسایش می‌یابد.

(۳) موجب ورآمدن خمیر نان می‌شود - در طی آن، بیش از یک نوع ترکیب سه کربنی تولید می‌شود.

(۴) در ياخته‌های ماهیچه‌ای انسان مشاهده می‌شود - مولکول‌های پرانرژی ATP مصرف می‌شود.

۱۴۰ - با توجه به دو نوع تخمیر معرفی شده در کتاب درسی، چند مورد، جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

« فقط در برخی از تخمیرهای انجام شده در گیاهان، .....»

(الف) پیش از تولید یک ترکیب سه کربنی، CO_۲ تولید می‌شود.

(ب) ترکیب‌های آلی دوکربنی و سه کربنی تولید می‌شوند.

(ج) پذیرنده نهایی الکترون محصول نهایی قندکافت است.

(د) ضمن اکسایش پیرووات، کربن‌دی‌اکسید تولید می‌شود.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

ایمنی + تقسیم یاخته

زیست‌شناسی ۲: صفحه‌های ۶۳ تا ۹۱

۱۴۱ - کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

«در طی رشتمان (میتوز) یک یاخته غده تیروئید انسان، در ابتدا و انتهای مرحله‌ای که .....، فامتن (کروموزوم)‌ها از نظر یک یا دو فامینکی بودن ..... دارند.»

(۱) کروموزوم‌ها شروع به باز شدن می‌کنند - به یکدیگر شباهت

(۲) کروموزوم‌ها بیشترین فشردگی را پیدا می‌کنند - با یکدیگر تفاوت

(۳) میان سانتریول‌ها دوک میتوزی تشکیل می‌شود - با یکدیگر تفاوت

(۴) پروتئین اتصالی در ناحیه سانترومر تجزیه می‌گردد - به یکدیگر شباهت

۱۴۲ - کدام گزینه در ارتباط با تقسیم رشتمان یاخته‌های پیکری انسان سالم و بالغ، نادرست است؟

(۱) در مرحله آنفاز، طول بعضی رشته‌های دوک برخلاف طول بعضی دیگر از آن‌ها، افزایش پیدا می‌کند.

(۲) در مرحله‌ای از این تقسیم که هسته حاوی فامتن‌های تک‌فامینکی است، هیچ فامتنی به رشته‌های دوک متصل نیست.

(۳) فاصله گرفتن فامینک‌های خواهری هر فامتن از یکدیگر، قبل از تجزیه نوعی بسیار موجود در ناحیه سانترومر آن انجام می‌شود.

(۴) همه رشته‌های متصل به سانتریول‌ها که تشکیل آن‌ها قبل از دورشدن سانتریول‌ها آغاز می‌شود، به سانترومر کروموزوم‌ها متصل نمی‌شوند.

۱۴۳ - کدام عبارت جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«هر رشته دوک تقسیم در یاخته بنیادی لنفوئیدی قطعاً .....»

(۱) در مرحله متافاز به سانترومر فامتن متصل می‌شود.

(۳) در مرحله متافاز در حرکت کروموزوم به وسط یاخته دخالت دارد. (۴) پس از فاصله گرفتن دو سانتریول از هم، تشکیل می‌شود.

۱۴۴ - کدام گزینه، عبارت زیر را به طور نادرست تکمیل می‌کند؟

«در یک یاخته یوکاریوت در ارتباط با مرحله‌ای از چرخه یاخته‌ای که ..... می‌توان گفت .....»

(۱) یاخته‌ایی که به طور دائم تقسیم نمی‌شوند، معمولاً در آن متوقف می‌شوند – فعالیت آنزیم هلیکاز ممکن نیست در آن مشاهده شود.

(۲) کوتاه‌ترین در بین مراحل اینترفاز است – ساخت پروتئین‌های دوک تقسیم در این مرحله از چرخه، افزایش پیدا می‌کند.

(۳) کروموزوم‌ها در آن برای مضاعف شدن آماده می‌شوند – در آن پروتئین‌های موردنیاز برای تقسیم یاخته می‌شوند.

(۴) در پی آسیب به کروموزوم غیرمضاعف، مرگ یاخته‌ای آغاز می‌شود – یاخته می‌تواند مدت زمان زیادی را در آن بماند.

۱۴۵ - چند مورد، درباره نوعی فرایند مرگ یاخته‌ای که در پی مصرف طولانی مدت نوشیدنی‌های الكلی در یاخته‌های کبدی و به

دنبال آسیب به دنای نوعی اندامک دوغشایی رخ می‌دهد، صحیح است؟

الف) منجر به بروز نوعی پاسخ ایمنی می‌شود که در طی آن هیستاتین آزاد می‌گردد.

ب) با تخریب و از بین رفتن اندامک‌های درون یاخته، همراه می‌باشد.

ج) باعث تحریک گیرنده‌های حسی سازش‌ناپذیر در بدن می‌شود.

د) در آن فعالیت آنزیم‌های تولید شده توسط یاخته مشاهده می‌شود.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۱۴۶ - کدام گزینه در ارتباط با روش‌های درمانی سرطان صحیح است؟ «پرتو درمانی ..... شیمی درمانی .....»

(۱) همانند – با استفاده از داروها باعث سرکوب تقسیم در یاخته‌ای با سرعت تقسیم بالا می‌شود.

(۲) برخلاف – آسیبی به یاخته‌های پیاز مو، مغز استخوان و پوشش دستگاه گوارش نمی‌زند.

(۳) همانند – می‌تواند موجب افزایش نیاز بدن به نوعی هورمون مترشحه از کلیه گردد.

(۴) برخلاف – ممکن است موجب آسیب رسانی به جنبین درون بدن مادر شود.

۱۴۷ - کدام گزینه با توجه به مرحله‌ای از تقسیم که در شکل مقابل آمده است، درست است؟

(۱) تصویربرداری از کروموزوم‌ها برای بررسی سلامت آن‌ها در این مرحله انجام می‌شود.

(۲) بلافاصله پس از این مرحله، تعداد کروموزوم‌های هسته دو برابر می‌شود.

(۳) در این مرحله، به هر سانترومر یک رشته دوک متصل است.

(۴) در این مرحله، پروتئین‌هایی از سلامت توالی DNA اطمینان حاصل می‌کنند.

۱۴۸ - کدام گزینه در مورد ساختار پوست انسان و ترشحات آن صحیح است؟

(۱) یاخته‌های دفاعی بدن انسان می‌توانند در لایه اپiderم همانند لایه درم پوست مشاهده شوند.

(۲) لایه بیرونی حاوی رگ‌های خونی و گیرنده‌های درد بوده که در دور کردن میکروب‌ها از بدن نقش دارند.

(۳) لایه درونی پوست همانند لایه مخاطی تنها سدی از یاخته‌ها را ایجاد می‌کند که مانع ورود عوامل بیماری‌زا می‌شود.

(۴) ترشحات اسیدی پوست، با ایجاد تغییر در ساختار پروتئین‌های هر میکروبی که در سطح پوست زندگی می‌کند، باعث مرگ آن‌ها می‌شوند.

۱۴۹ - به دنبال ورود باکتری به بدن از طریق یک زخم، نوعی پاسخ ایمنی در بدن به راه می‌افتد. در این پاسخ، بلافاصله پس از

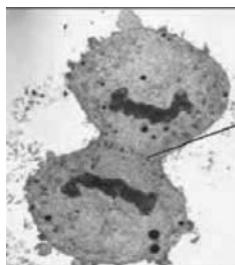
تولید و ترشح پیکه‌ای شیمیابی توسط یاخته‌های دیواره مویرگ، کدام پدیده رخ می‌دهد؟

(۱) گروهی از گویچه‌های سفید خون، به منظور انجام دیاپلز، تغییر شکل می‌دهند.

(۲) برخی از یاخته‌های بیگانه خوار موجود در بافت، به آزادسازی هیستاتین می‌پردازند.

(۳) برخی از یاخته‌های خونی به یاخته‌های مؤثر در خط دوم ایمنی تمایز پیدا می‌کنند.

(۴) گروهی از پروتئین‌های مؤثر در دفاع غیراختصاصی به غشای میکروب‌ها متصل می‌شوند.

۱۵۰ - در شکل مقابل، در وسط یاختهٔ ترسیم شده نوعی حلقه تشکیل شده است. کدام گزینه به طور معمول در ارتباط با این حلقه نادرست است؟

(۱) مانند کمریندی بر روی غشا قرار گرفته و در حال تنگ شدن است.

(۲) رشته‌های سازنده این حلقه، به برخی اجزای غشا متصل می‌شوند.

(۳) ممکن نیست، در هنگام شروع مراحل تقسیم میتوz مشاهده شود.

(۴) در هنگام انقباض حلقه، طول رشته‌های پروتئینی آن، تغییر نمی‌کند.

۱۵۱ - چند مورد، عبارت زیر را دربارهٔ هر یاختهٔ با قدرت تقسیم میتوz گیاه نهاندانه ۲۱ به درستی تکمیل می‌کند؟

«می‌توان گفت ..... مراحل مربوط به تقسیم سیتوپلاسم یاخته، .....»

الف - در طی - نخستین اتفاق، تشکیل صفحهٔ یاخته‌ای در میانهٔ یاخته می‌باشد.

ب - قبل از شروع - کروموزوم‌های همتا می‌توانند به صورت جداگانه روی رشته‌های دوک قرار بگیرند.

ج - در طی - باقی مانده رشته‌های دوک در سیتوپلاسم و ایجاد انحنایی در دیوارهٔ یاخته‌ای مشاهده می‌شود.

د - قبل از شروع - ریزکیسه‌های دستگاه گلزاری، توسط رشته‌های دوک در سیتوپلاسم جابه‌جا می‌شوند.

۴۴

۳۳

۲۲

۱

۱۵۲ - کدام مورد در ارتباط با پروتئین‌هایی که در فرد بالغ غیرآلوده به میکروب به صورت غیرفعال هستند و در مواجهه با میکروب‌ها فعال می‌شوند، صحیح نمی‌باشد؟

(۱) فقط در خوناب وجود داشته و در سایر مایعات بدن یافت نمی‌شوند.

(۲) علاوه بر فعال شدن توسط میکروب‌ها، توسط پادتن‌ها نیز فعال می‌شوند.

(۳) با هر دو لایهٔ فسفولیپیدی غشای میکروب‌ها در تماس هستند.

(۴) وقتی یکی از آن‌ها فعال می‌شود، بقیه هم به ترتیب فعال می‌شوند.

۱۵۳ - در جانوری بی‌مهره، مولکولی کشف شده است که می‌تواند به صدها شکل مختلف درآید و آنتیزن‌های مختلفی را شناسایی کند، کدام گزینه، دربارهٔ این جانور صحیح است؟

(۱) در این جانور همانند همهٔ بی‌مهرگان مواد زائد نیتروژن دار توسط ساختارهای خاص دفعی، دفع می‌شوند.

(۲) این جانور برخلاف همهٔ مهره‌داران، قادر فرایند بلوغ لنفوسيت‌های B در مغز قرمز استخوان‌ها می‌باشد.

(۳) در این جانور همانند جانوران دارای لوله‌های مالپیگی، همولنف موجود در بین یاخته‌ها، دارای اکسیژن است.

(۴) این جانور دارای مغزی متشکل از چند گره بهم جوش‌خورده و چندین گره عصبی در طناب‌های عصبی خود می‌باشد.

۱۵۴ - در ارتباط با لیپوما چند مورد به نادرستی بیان شده است؟

الف) یاخته‌های آن می‌توانند لیپیدهای موجود در کیلومیکرون‌ها را در خود ذخیره کنند.

ب) نوعی تومور خوش‌خیم محسوب می‌شود که نمی‌تواند به بافت‌های مجاور خود آسیب بزند.

ج) در آن مویرگ‌هایی مشاهده می‌شود که خروج و ورود مواد در آن‌ها به شدت تنظیم می‌شود.

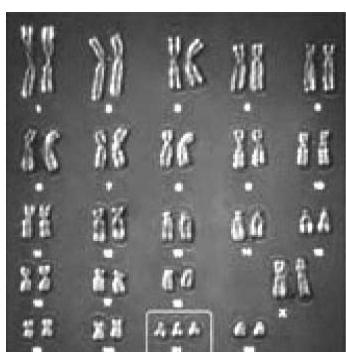
د) یاخته‌های آن برخلاف یاخته‌های تومور ملانوما، دراثر تقسیمات تنظیم نشده ایجاد نشده‌اند.

۳

۳

۱۲

۲

۱۵۵ - کدامیک از گزینه‌های زیر در مورد تصویر روبرو صحیح است؟

(۱) این تصویر را می‌توان از تمام یاخته‌های پیکری بدن جنین به دست آورد.

(۲) این شخص در صورت وقوع تقسیم میوز، در طی هر بار میوز، یک نوع گامت می‌سازد.

(۳) به وسیله این تصویر می‌توان جهش جانشینی را تشخیص داد.

(۴) تصویر متعلق به پسری مبتلا به نشانگان داون است.

زیست‌شناسی بدن انسان

۱۵۶ - کدام گزینه، عبارت زیر را دربارهٔ خطوط دفاعی بدن به درستی کامل می‌کند؟

«در ایجاد ایمنی، در خط ..... دفاعی، برخلاف خط ..... نقش دارند.»

(۱) اول - سوم، آنزیم

(۲) دوم - سوم، یاخته‌های ایمنی

(۳) دوم - اول، پروتئین‌ها

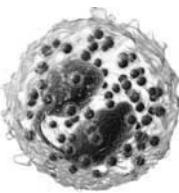
(۴) سوم - دوم، گیرنده‌های اختصاصی آنتیزنی

۱۵۷ - نوعی گویچه سفید که دارای هسته چند قسمتی و سیتوپلاسمی با دانه‌های روشن و ریز می‌باشد.....

- (۱) محتوای دانه‌های خود را به روی انگل‌ها می‌ریزند.
- (۲) پس از خروج از خون به درشت‌خوارها تبدیل می‌شوند.
- (۳) مواد دفاعی زیادی حمل نمی‌کنند و چابک‌اند.

۱۵۸ - کدام عبارت در ارتباط با یاخته مقابله به درستی بیان شده است؟

- (۱) همانند مونوپلیت‌ها، تنها با عوامل بیماری‌زا موجود در خون مبارزه می‌کنند.

(۲) برخلاف نیروهای واکنش سریع، دارای سیتوپلاسمی با یاخته‌های سومین خط دفاعی بدن هستند.

(۳) برخلاف مونوپلیت‌ها دارای منشأ متفاوتی با یاخته‌های سومین خط دفاعی بدن هستند.

(۴) همانند نوتروفیل‌ها نمی‌توانند از طریق بیگانه‌خواری، به مبارزه با کرم‌های انگلی بزرگ بپردازنند.

۱۵۹ - کدام گزینه، عبارت زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟

«در دومین برخورد یک فرد با میکروبی خاص..... اولین برخورد آن فرد با همان میکروب .....»

- (۱) برخلاف - فعالیت بیگانه‌خوارها توسط گروهی از پروتئین‌های خوناب تشید می‌شود.

(۲) همانند - عملکرد گروهی از یاخته‌های ایمنی تحت تاثیر برخی از بیگانه‌خوارها تغییر می‌یابد.

(۳) همانند - به دنبال شناسایی آنتی‌ژن توسط یاخته‌های پادتن‌ساز، لنفوپلیت عمل کننده تولید می‌شود.

(۴) برخلاف - پس از مدت بسیار کوتاهی غلظت پروتئین‌های دفاعی پادتن موجود در خون فرد به سرعت کاهش می‌یابد.

۱۶۰ - کدام گزینه در رابطه با همه یاخته‌های دستگاه ایمنی صادق است که در بخش‌هایی از بدن که با محیط بیرون در ارتباط‌اند، به فراوانی یافت می‌شوند؟

- (۱) از تمایز نوعی از گویچه‌های سفید حاصل می‌شوند که فاقد دانه بوده و هسته تکی خمیده دارند.

(۲) در هیچ‌یک از مراکز تولید یاخته‌های اصلی دستگاه ایمنی در بدن انسان یافت نمی‌شوند.

(۳) همانند WBC هایی که مواد دفاعی زیادی حمل نمی‌کنند، می‌توانند در خارج از خون فعالیت کنند.

(۴) در هیچ‌یک از رگ‌هایی که از به هم پیوستن نوعی مویرگ با فضاهای بین یاخته‌ای بزرگ تشکیل شده‌اند، وجود ندارد.

۱۶۱ - کدام گزینه، عبارت مقابله را به طور نادرست تکمیل می‌کند؟ «..... لنفوپلیت‌های فعل در سومین خط دفاعی بدن .....»

- (۱) گروهی از - فقط پس از بلوغ، وارد جریان خون شده‌اند.

(۲) همه - دارای توانایی تغییر شکل خود برای عبور از دیواره مویرگ هستند.

(۳) گروهی از - در طول حیات خود به یاخته‌های عمل کننده تبدیل می‌شوند.

(۴) همه - می‌توانند به تنهایی عوامل بیگانه وارد شده به محیط داخلی را نابود سازند.

۱۶۲ - کدام گزینه جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«هر یاخته خونی سفید که .....، در مبارزه با عوامل بیماری‌زا نقش داشته و می‌تواند .....»

(۱) هسته دو قسمتی و سیتوپلاسم با دانه‌های تیره دارد - همانند ماستوپلیت‌ها با ترشحات خود در گشاد کردن مویرگ‌های خونی نقش داشته باشد.

(۲) از یاخته‌های بنیادی لنفوئیدی منشأ گرفته و دارای گیرنده‌های آنتی‌ژنی در سطح خود است - یاخته‌هایی را به وجود آورد که همیشه دارای شبکه آندوپلاسمی و دستگاه گلزاری گستردگی می‌باشند.

(۳) از یاخته‌های میلوبیت‌های منشأ گرفته و اندازه بزرگ‌تری نسبت به بقیه دارد - دارای زوائد سیتوپلاسمی در سطح خود و گیرنده برای گروهی از پیک‌های شیمیایی باشد.

(۴) در پی خروج مونوپلیت‌ها از خون و تغییر شکل آن‌ها ایجاد شده است - با داشتن آنزیم‌های لیزورومی و گوارش درون یاخته‌ای، در پاکسازی گویچه‌های قرمز مرده بدن نقش داشته باشد.

۱۶۳ - چند مورد، عبارت زیر را به طور نادرست تکمیل می‌کند؟

«یاخته کشنده طبیعی توانایی ترشح انواعی از پروتئین‌های دفاعی را دارد. گروهی از این پروتئین‌های دفاعی که درون یک ریزکیسه مشترک قرار می‌گیرند و سپس ترشح می‌شوند، از نظر ..... به یکدیگر شباهت و از نظر ..... با یکدیگر تفاوت دارند.»

* حضور در خط دفاعی با کندترین پاسخ ایمنی - تشکیل منفذ در غشا

* توانایی ترشح شدن توسط لنفوپلیت T کشنده - داشتن الگوهایی از پیوند هیدروژنی

* ترتیب قرارگیری و نوع آمینو اسیدهای سازنده - عدم حضور دائمی در خوناب

* ساخته شدن در بی‌فعالیت آنزیم‌های سازنده خود - تولید مولکول آب به هنگام ساخته شدن

۱۶۴ - کدام مورد، برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

«در انسان، ..... یاخته‌هایی که با تولید اینترفرون نوع دو در فعال‌سازی نوعی بیگانه‌خوار نقش دارند، .....»

(۱) همه - در مبارزه علیه یاخته‌هایی که چرخه یاخته‌ای آن‌ها از کنترل خارج شده است، نقش دارند.

(۲) بعضی از - عوامل بیگانه وارد شده به بدن را فقط بر اساس ویژگی‌های عمومی آن‌ها شناسایی می‌کنند.

(۳) همه - می‌توانند در صورت ادامهٔ حیات و هنگام مواجهه با عوامل بیماری‌زای ویروسی، پروتئین دفاعی بسازند.

(۴) بعضی از - فاقد هر گونه گیرندهٔ پروتئینی اختصاصی در بخش‌هایی از ساختار خود می‌باشند.

۱۶۵ - هر بیگانه‌خوار بافتی که هیچ‌گاه در خون، مشاهده نمی‌شود و توانایی تولید هیستامین را دارد ..... بیگانه‌خواری که .....

(۱) برخلاف - دارای انشعابات دارینه‌مانند است، در بخش‌هایی از بدن که با محیط بیرون در ارتباط‌اند، به فراوانی یافت می‌شود.

(۲) برخلاف - گویچه‌های قرمز مرده را پاکسازی می‌کند، در اندام‌های مختلف، از جمله گرهای لنفاوی حضور دارد.

(۳) همانند - در حبابک‌ها حضور دارد، می‌تواند باعث حضور بیش‌تر گویچه‌های سفید در محل آسیب بافتی شوند.

(۴) همانند - از انواع گویچه‌های سفید است، هیچ‌گاه نمی‌توانند با تراکمی خود را به عوامل بیماری‌زای در بافت برسانند.

۱۶۶ - چند مورد، دربارهٔ هر لنفوسيتی که در غدهٔ درون ریز در جلوی محل دوشاخه شدن نای انسان، بالغ می‌شوند، درست است؟

الف) در فعال‌سازی گروهی از یاخته‌های مؤثر بر فراخوانی گویچه‌های سفید خون به موضع آسیب التهابی نقش دارند.

ب) پس از شناسایی پادگان، یاخته‌هایی تولید می‌کند که همهٔ پروتئین‌های دفاعی خود را در مایعات بدن به گردش درمی‌آورند.

ج) از اندام لنفي تولید کنندهٔ خود، به صورت بالغ خارج و به خون وارد می‌شوند.

د) پس از تبدیل به یاختهٔ عملکردی، پادتنی مشابه با گیرندهٔ خود ترشح می‌کنند.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۱۶۷ - کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در حالت طبیعی لنفوسيت‌های T .....، لنفوسيت‌های B .....»

(۱) همانند - فقط توانایی تشخیص آنتیژن موجود در سطح یاختهٔ میکروب زنده و فعل را دارند.

(۲) برخلاف - می‌توانند در نوعی غدهٔ درون ریز مربوط به دستگاه لنفي، فعالیت ماکروفازها را افزایش دهند.

(۳) همانند - می‌توانند پس از عبور از آخرین نقطهٔ وارسی، آنزیم‌های پروتئاز خود را فعل کنند.

(۴) برخلاف - قطعاً دارای ژن (هایی) هستند که مربوط به تولید پروتئین اینترفرون نوع ۲ است.

۱۶۸ - از نوعی پروتئین دفاعی در زخم‌های شدید که احتمال فعالیت باکتری کزان وجود دارد به عنوان دارو استفاده می‌شود. چند

مورد، دربارهٔ این پروتئین‌ها صحیح است؟

الف - ممکن است به پروتئین‌های دفاعی غیرفعال در بدن انسان متصل شوند.

ب - می‌توانند به یاخته‌های سالم خودی همانند یاخته‌های غیرخودی متصل شوند.

ج - ممکن است در پی بروون رانی از یاخته‌هایی غیر از پلاسموسیت خارج شوند.

د - همواره از طریق دو جایگاه با شکل سه بعدی خاص خود، به آنتیژن متصل می‌شوند.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۱۶۹ - بیماری با مشکل تاری دید و عدم توانایی کنترل حرکات دست و پا به پزشک مراجعه کرده است. اگر تشخیص پزشک، نوعی

بیماری مرتبط به دستگاه ایمنی باشد، کدام عبارت در مورد این بیماری صحیح است؟

(۱) از ورود عامل بیماری به بدن می‌تواند بین ۶ ماه تا ۱۵ سال گذشته باشد.

(۲) گروهی از یاخته‌های بافت عصبی، در عصب خارج شده از چشم فرد از بین رفته‌اند.

(۳) میزان ترشح هیستامین در پاسخ به عوامل بی خطر خارجی به شدت افزایش یافته است.

(۴) عامل اصلی این بیماری می‌تواند بروز اختلال در روند بالغ شدن لنفوسيت‌ها در مغز استخوان باشد.

۱۷۰ - با در نظر گرفتن گروهی از یاخته‌های خونی که فقط در سومین خط دفاعی ایمنی فعالیت می‌کنند، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) بهطور معمول هر لنفوسيت نایابی که در مغز استخوان تولید شده و در خون مشاهده می‌شود، لنفوسيت T است.

(۲) بهطور قطع می‌توان گفت امکان مشاهده شدن لنفوسيت T بالغ همانند لنفوسيت B بالغ در استخوان دند، وجود دارد.

(۳) تیموس، غده‌ای در پشت استخوان پهن جناغ است که در آن بیان ژن‌های مربوط به گیرنده‌های آنتیژنی صورت می‌گیرد.

(۴) بهطور قطع می‌توان گفت که هر لنفوسيت دفاع اخلاقی، در مغز قرمز استخوان تولید می‌شود ولی محل بلوغ آن‌ها متفاوت است.

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

نوسان و امواج

فیزیک ۳: صفحه‌های ۵۳ تا ۷۰

۱۷۱ - مطابق شکل زیر یک گوشی تلفن همراه درون یک محفظه شیشه‌ای قرار دارد که هوای درون آن را تخلیه کرده‌ایم. با برقراری تماس با آن، صدای زنگ آن ...

(۱) شنیده می‌شود، زیرا امواج الکترومغناطیسی در خلاء منتشر می‌شوند.

(۲) شنیده می‌شود، زیرا امواج مکانیکی در خلاء منتشر می‌شوند.

(۳) شنیده نمی‌شود، زیرا امواج الکترومغناطیسی در خلاء منتشر نمی‌شوند.

(۴) شنیده نمی‌شود، زیرا امواج مکانیکی در خلاء منتشر نمی‌شوند.

۱۷۲ - نمودار مکان - زمان نوسانگ هماهنگ ساده‌ای مطابق شکل زیر است. بزرگی سرعت متوسط نوسانگ در بازه زمانی t_1 تا t_2

۱۷۳ - مطابق شکل زیر، وزنه‌ای به جرم m به انتهای فنر سبک قائمی با طول عادی 10 cm بسته شده است و مجموعه در حال تعادل است. سپس وزنه را از نقطه تعادل به سمت پایین جابه‌جا و سپس رها می‌کنیم.

اگر بیشینه تندی وزنه $\frac{\sqrt{5}}{5}\text{ متر بر ثانیه}$ باشد، تا مجموعه حرکت هماهنگ ساده انجام دهد، بیشینه

$$\text{شتاب وزنه چند متر بر مجذور ثانیه است؟ } \left(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}} \right)$$

(۱) ۱۲/۵   (۲) ۱۵   (۳) ۲۵   (۴) ۵

۱۷۴ - بسامد نوسان یک آونگ که حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد برابر $5/0\text{ هرتز}$ است. طول آونگ را چگونه تغییر

$$\text{دهیم تا بسامد نوسان آن دو برابر شود? } \left(g = \pi^2 \frac{\text{N}}{\text{kg}} \right)$$

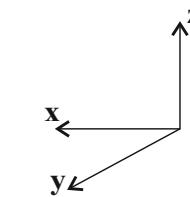
(۱) ۲۵ سانتی‌متر کاهش یابد.

(۲) ۲۵ سانتی‌متر افزایش یابد.

(۳) ۷۵ سانتی‌متر افزایش یابد.

(۴) ۷۵ سانتی‌متر کاهش یابد.

۱۷۵ - میدان الکتریکی یک موج الکترومغناطیسی در یک لحظه معین در یک نقطه بیشینه و در جهت محور z است. اگر سوی انتشار موج خلاف جهت محور x باشد، در آن لحظه و در همان نقطه میدان مغناطیسی ..... و در ..... است. (جهت محورهای مختصاتی در شکل مشخص شده است).

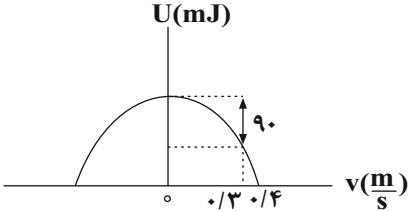
(۱) بیشینه - جهت محور y (۲) بیشینه - خلاف جهت محور y (۳) کمینه - جهت محور y (۴) کمینه - خلاف جهت محور y

محل انجام محاسبات

۱۷۶ - نمودار انرژی پتانسیل بر حسب سرعت نوسانگر هماهنگ ساده‌ای مطابق شکل زیر است. اگر ثابت فنر متصل به نوسانگر

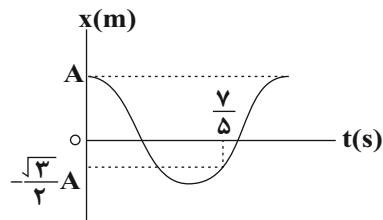
$\frac{N}{cm}$ باشد، مسافتی که این نوسانگر در مدت زمان دو دوره تناوب طی می‌کند، چند سانتی‌متر است؟

- ۱) ۲
۲) ۴
۳) ۸
۴) ۱۶

۱۷۷ - نمودار مکان - زمان نوسانگر هماهنگ ساده‌ای مطابق شکل زیر است. در بازه زمانی $t_1 = 0/4s$ تا $t_2 = 1/6s$

تندی متوسط نوسانگر چند برابر اندازه سرعت متوسط آن است؟

- ۱) ۱
۲) ۲
۳) ۲/۳
۴) ۳

۱۷۸ - نوسانگری روی پاره خط AB به طول ۴ cm حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد. اگر نوع حرکت نوسانگر در لحظه t

در نقطه D کندشونده باشد و حداقل $\frac{1}{80}$ ثانیه طول بکشد تا نوسانگر از نقطه C به نقطه D برسد. بیشترین تندی

نوسانگر چند $\frac{cm}{s}$ است؟

- ۱) $1/6\pi$ (۲) $3/2\pi$ (۳) 320π (۴) 160π (۳)

۱۷۹ - نوسانگری روی پاره خطی به طول ۲۴ سانتی‌متر حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد. اگر نیروی خالص وارد بر

نوسانگر در لحظه‌ای که در فاصله ۸ سانتی‌متر از انتهای پاره خط نوسان قرار دارد، برابر $8 \text{ N}\cdot\text{m}$ باشد، انرژی

جبشی نوسانگر در لحظه عبور از مرکز نوسان چند میلی‌ژول است؟

- ۱) ۷/۲ (۲) $14/4$ (۳) 72 (۴) 144

۱۸۰ - در شکل زیر، فنر و یک تار در نقطه‌ای به یکی از شاخه‌های دیاپازونی (چشمۀ تولید موج) وصل شده‌اند. با ارتعاش

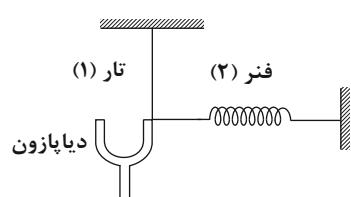
دیاپازون چه رابطه‌ای بین بسامد موج در دو محیط وجود دارد و نوع موج در هر یک از دو محیط کدام است؟

۱) $f_1 = f_2$ - در فنر طولی و در تار عرضی است.

۲) $f_1 \neq f_2$ - در فنر طولی و در تار عرضی است.

۳) $f_1 = f_2$ - در فنر عرضی و در تار طولی است.

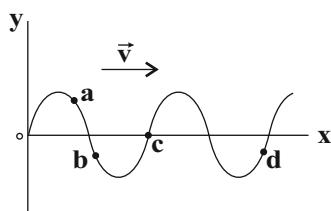
۴) $f_1 \neq f_2$ - در فنر عرضی و در تار طولی است.

محل انجام محاسبات

۱۸۱ - شکل زیر، یک موج را در لحظه‌ای از زمان نشان می‌دهد که در جهت محور x در طول ریسمان کشیده شده‌ای در

حال انتشار است. کدامیک از موارد زیر صحیح نیست؟

- (۱) انرژی جنبشی ذره d در حال کاهش است.
- (۲) جهت بردار شتاب ذره b در خلاف جهت محور y است.
- (۳) ذره c بیشترین مقدار انرژی جنبشی را دارد.
- (۴) نوع حرکت ذره a کندشونده است.

۱۸۲ - یک تشت موج از دو قسمت کم عمق به عمق 5cm و عمیق‌تر به عمق 7cm تشکیل شده است. یک منبع موج

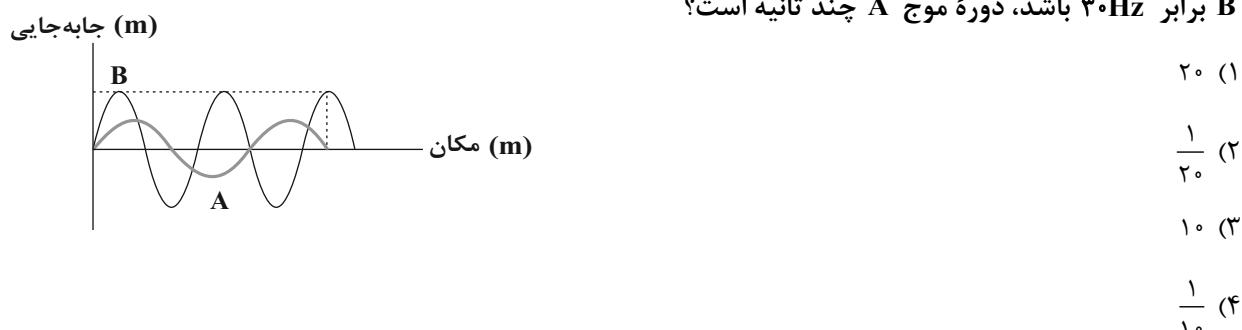
امواجی با دوره $T=1\text{s}$ ایجاد می‌کند. طول موج در قسمت کم عمق 50cm و در قسمت دیگر 60cm می‌شود. تندی

انتشار موج سطحی در قسمت کم عمق چند برابر قسمت عمیق‌تر است؟

$$\frac{5}{7} \quad (4) \quad \frac{7}{5} \quad (3) \quad \frac{6}{5} \quad (2) \quad \frac{5}{6} \quad (1)$$

۱۸۳ - نمودار جابه‌جایی - مکان دو موج A و B که در یک محیط منتشر شده‌اند، مطابق شکل زیر است. اگر بسامد موج

B برابر 30Hz باشد، دوره موج A چند ثانیه است؟

۲۰ (۱)

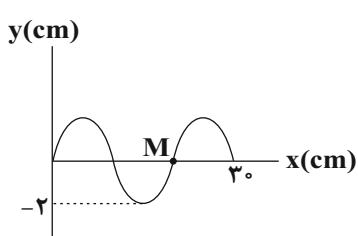
$\frac{1}{20}$ (۲)

۱۰ (۳)

$\frac{1}{10}$ (۴)

۱۸۴ - شکل زیر تصویری از یک موج عرضی در یک ریسمان کشیده شده را در لحظه $t=0$ نشان می‌دهد. تندی ذره M

در این لحظه چند برابر تندی انتشار موج است? ($\pi = 3$)

۰/۱ (۱)

$\frac{3}{5}$ (۲)

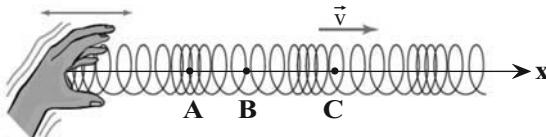
$\frac{5}{3}$ (۳)

۱ (۴)

محل انجام محاسبات

۱۸۵- مطابق شکل زیر، موجی در یک فنر در حال انتشار است. نقاط A و B به ترتیب در مکان‌هایی هستند که بیشترین جمع‌شدگی و بازشدگی در آن‌جا رخ داده است. نقطه C نیز در وسط فاصله بین یک بازشدگی بیشینه و جمع‌شدگی بیشینه مجاور هم قرار دارد. اگر جابه‌جایی هر جزء فنر واقع در نقاط A، B و C از وضع تعادل را به ترتیب با Δx_C و Δx_B ، Δx_A نشان دهیم، کدام گزینه صحیح است؟

(۱) $\Delta x_C = \Delta x_B = ۰$ بیشینه و مثبت است.(۲) $\Delta x_C = \Delta x_B = ۰$ بیشینه و منفی است.(۳) $\Delta x_B = \Delta x_A = ۰$ بیشینه و مثبت است.(۴) Δx_A بیشینه و مثبت و Δx_B بیشینه و منفی و $\Delta x_C = ۰$ است.

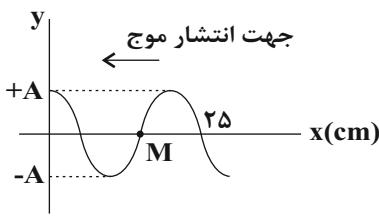
۱۸۶- موج عرضی با دامنه ۴ cm و طول موج ۸۰ cm در طنابی منتشر می‌شود. ذره‌ای از طناب در مدت ۴/۰ ثانیه، مسافت ۴۰ cm را می‌پیماید. در همین مدت، قله موج چند متر پیشروی می‌کند؟

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳/۲ (۴) ۶/۴

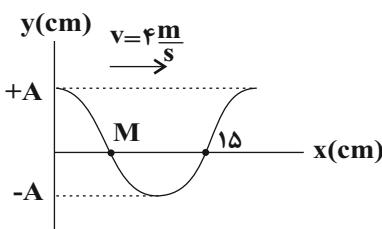
۱۸۷- امواج لرزه‌ای شامل امواج طولی اولیه (P) و امواج عرضی ثانویه (S) است. تندی امواج P و S به ترتیب از راست به چپ، $\frac{km}{s}$ و $\frac{km}{s}$ است. زمین لرزه‌ای در فاصله d از محل لرزه‌نگار رخ داده است. لرزه‌نگار امواج اولیه را $2/1$ دقیقه زودتر از امواج ثانویه دریافت می‌کند. در این صورت d چند کیلومتر است؟

(۱) ۱۳۹۶ (۲) ۱۲۹۶ (۳) ۱۷۰۶ (۴) ۱۰۰۶

۱۸۸- شکل زیر، تصویری از یک موج عرضی را در یک ریسمان کشیده شده در لحظه $t=0$ نشان می‌دهد. اگر قطر مقطع این ریسمان ۲ cm، چگالی آن $\frac{g}{cm^3}$ و نیروی کشش آن $90 N$ باشد، چند ثانیه پس از لحظه $t=0$ ، اندازه شتاب ذره M برای دومین بار بیشینه می‌شود؟ ($\pi=3$)

(۱) $\frac{3}{200}$ (۲) $\frac{7}{200}$ (۳) $\frac{1}{50}$ (۴) $\frac{1}{40}$

۱۸۹- شکل زیر، تصویری از یک موج عرضی را در یک ریسمان کشیده شده در لحظه $t=0$ نشان می‌دهد. در بازه زمانی $t_1=0$ تا $t_2=0.25 s$ نوع حرکت ذره M چگونه است؟

(۱) پیوسته تندشونده

(۲) پیوسته کندشونده

(۳) ابتدا کندشونده و سپس تندشونده

(۴) ابتدا تندشونده و سپس کندشونده

محل انجام محاسبات

- ۱۹۰- نقش موجی در یک محیط انتشار در لحظه‌ای مطابق شکل زیر است. اگر ذره واقع در نقطه b در هر ۶ ثانیه، یک نوسان کامل انجام دهد، حداقل چند ثانیه طول می‌کشد تا دره موج از نقطه b عبور کند؟
-
- (۴) ۴   (۳) ۲   (۲) $\frac{5}{6}$ (۱) ۱

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

الکتروسیسته ساکن + جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم

فیزیک ۲: صفحه‌های ۲۰ تا ۴۹

- ۱۹۱- اگر W_E کار نیروی میدان الکتریکی باشد در کدام گزینه $W_E > 0$ است؟
- بار < 0 خلاف جهت خطوط میدان الکتریکی یکنواخت جایه‌جا شود.
  - بار < 0 عمود بر خطوط میدان الکتریکی یکنواخت جایه‌جا شود.
  - بار > 0 خلاف جهت خطوط میدان الکتریکی یکنواخت جایه‌جا شود.
  - بار > 0 عمود بر خطوط میدان الکتریکی یکنواخت جایه‌جا شود.

- ۱۹۲- در یک میدان الکتریکی یکنواخت، ذره‌ای به جرم $3mg$ و بار الکتریکی $-5\mu C$ از نقطه A با تندی $5\sqrt{13} \frac{m}{s}$ به نقطه B می‌رود. اگر پتانسیل الکتریکی نقاط A و B به ترتیب $V_A = 40V$ و $V_B = 50V$ باشد، تندی این ذره هنگام رسیدن به نقطه B چند متر بر ثانیه است؟ (از نیروی وزن ذره صرف نظر کنید).
- (۴) $5\sqrt{19}$ (۳) ۲۵   (۲) ۵   (۱) $10\sqrt{3}$

- ۱۹۳- یک خازن تخت که بین صفحات آن هوا وجود دارد، به باتری متصل است. پس از مدتی در حالی که خازن همچنان به باتری وصل است، فاصله بین دو صفحه خازن را دو برابر کرده و بین صفحات دی الکتریکی با ضریب $\kappa = 2/5$ قرار می‌دهیم. کدام یک از موارد زیر درست است؟
- ظرفیت خازن 25 درصد افزایش می‌یابد.
  - بار خازن 20 درصد کاهش می‌یابد.
  - بزرگی میدان الکتریکی بین صفحات خازن 50 درصد کاهش می‌یابد.
  - انرژی ذخیره شده در خازن 20 درصد کاهش می‌یابد.
- (۱) الف و ت   (۲) ب و پ   (۳) الف و پ   (۴) ب و ت

- ۱۹۴- خازن تخت پر شده‌ای را از مولد جدا می‌کنیم. وقتی با یک دی الکتریک با ضریب 3 بین صفحات خازن را به‌طور کامل پُر می‌کنیم، انرژی ذخیره شده در خازن 36 میکروژول و اختلاف پتانسیل دو صفحه خازن 4 ولت تغییر می‌کند. ظرفیت اولیه خازن چند میکروفاراد است؟ (در ابتدا فاصله بین صفحات خازن هوا است.).
- (۱) ۱/۵   (۲) ۳   (۳) ۶   (۴) ۹

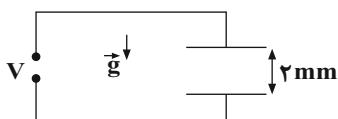
محل انجام محاسبات

۱۹۵ - مطابق شکل زیر، بار $C = 6 \mu F$ به جرم $q = 4 \text{ میلیگرم}$ در فضای بین دو صفحه خازن افقی و تخت به ظرفیت $8 \mu F$

از مجاورت صفحه پایینی با تندي $\frac{\text{cm}}{\text{s}} = 10$ به سمت بالا پرتاپ می‌شود و با تندي $\frac{\text{cm}}{\text{s}} = 20$ به صفحه بالایی می‌رسد. بار

$$\text{ذخیره شده در خازن } C = \frac{N}{kg} \quad (g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

- (۱) ۱۵۰
(۲) ۲۰
(۳) ۲۰۰

۱۹۶ - ظرفیت خازن تختی $F = 4 \mu F$ و بار الکتریکی آن $q = 2mC$ است. اگر $+2mC$ بار الکتریکی را از صفحه مثبت خازن جدا کرده و به صفحه منفی آن منتقل کنیم، انرژی ذخیره شده در آن J کاهش می‌یابد. بار اولیه خازن چند میلیکولن است؟

- (۱) ۱
(۲) ۳
(۳) ۰/۵
(۴) ۱

۱۹۷ - بار الکتریکی باتری استاندارد خودرویی $600 \text{ میکروآمپر دقیقه}$ و ولتاژ آن $2/4 \text{ میلیولت}$ است. اگر دو سر این

باتری را به یک مقاومت $\frac{1}{3}$ اهمی بیندیم، چند دقیقه طول می‌کشد تا خالی شود؟

- (۱) $\frac{1}{8}$
(۲) $\frac{1}{12}$
(۳) $\frac{7}{5}$
(۴) $\frac{1}{24}$

۱۹۸ - دو سیم A و B در اختیار داریم به طوری که چگالی سیم A، ۲ برابر چگالی سیم B و جرم سیم A، $\frac{1}{3}$ برابر جرم

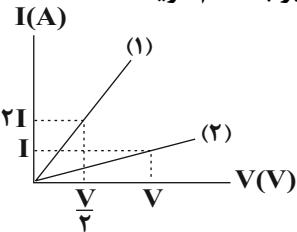
سیم B است. اگر مقاومت ویژه سیم A، $\frac{3}{2}$ برابر مقاومت ویژه سیم B و مساحت مقطع سیم A، $\frac{1}{2}$ برابر مساحت

مقطع سیم B باشد، مقاومت سیم A چند برابر مقاومت سیم B است؟

- (۱) $\frac{3}{2}$
(۲) $\frac{2}{3}$
(۳) $\frac{4}{3}$
(۴) $\frac{3}{4}$

۱۹۹ - نمودار جریان عبوری بر حسب اختلاف پتانسیل دو سیم هم جنس و با جرم یکسان، مطابق شکل زیر است. سیم (۱)

تو پُر به شعاع r و سیم (۲) تو خالی به شعاع داخلی r' و شعاع خارجی r است. $\frac{r'}{r}$ برابر با کدام گزینه است؟

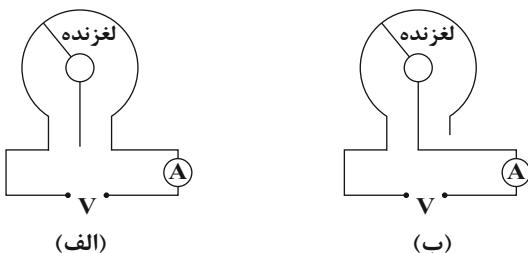

- (۱) $\sqrt{2}$
(۲) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
(۳) ۲
(۴) $\sqrt{3}$

۲۰۰ - در مدارهای شکل (الف) و (ب) طرحی از یک پتانسیومتر را مشاهده می‌کنید. اگر در هر مدار لغزنده ساعتگرد حرکت داده شود، در هر یک از مدارهای (الف) و (ب) عددی که آمپرسنج نشان می‌دهد، به ترتیب از راست به چپ چگونه

تغییر می‌کند؟

- (۱) کاهش می‌یابد. - تغییر نمی‌کند.
(۲) تغییر نمی‌کند. - کاهش می‌یابد.
(۳) افزایش می‌یابد. - کاهش می‌یابد.
(۴) تغییر نمی‌کند. - افزایش می‌یابد.

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فیزیک و اندازه‌گیری + کار، انرژی و توان

فیزیک ۱: صفحه‌های ۱۸ تا ۵۸

- ۲۰۱ - دو مایع هم‌جرم به چگالی‌های ρ_1 و ρ_2 را مخلوط می‌کنیم. اگر چگالی مخلوط ۲۰ درصد بیشتر از چگالی مایع (۱) باشد، نسبت چگالی مایع (۲) به مایع (۱) چقدر است؟ (تغییر حجم در اثر مخلوط شدن نداریم.)

$$\frac{2}{3} \quad \frac{3}{2} \quad \frac{4}{5} \quad (1)$$

- ۲۰۲ - یک قطعه یخ به جرم $g = 2\text{ kg}$ درون ظرفی قرار دارد. اگر ۴۰ درصد جرم این قطعه یخ ذوب شود، حجم مخلوط چند

$$\text{درصد تغییر می‌کند؟ } (p = \rho / V) \quad \frac{g}{cm^3} = 10 \quad \frac{g}{cm^3} = 9$$

$$(1) \quad 4 \quad (2) \quad 6 \quad (3) \quad 14 \quad (4) \quad 24$$

- ۲۰۳ - دو مکعب از جنس آلیاژ آلومینیم و آلیاژ آهن که طول ضلع آنها به ترتیب 5 cm و 3 cm است را در دو کفه ترازو قرار داده‌ایم. آلیاژ آلومینیم در کفه A و آلیاژ آهن در کفه B قرار دارد. اگر چگالی آلیاژ آلومینیم $\frac{g}{cm^3} = 2.7$ و

$$\text{آلیاژ آهن } \frac{g}{cm^3} = 8.7 \text{ باشد، برای ایجاد تعادل، وزنه ..... گرمی را در کفه ..... قرار می‌دهیم.}$$

$$(1) \quad A, \text{کفه } 104/6 \quad (2) \quad B, \text{کفه } 104/6$$

$$(3) \quad A, \text{کفه } 102/6 \quad (4) \quad B, \text{کفه } 102/6$$

- ۲۰۴ - مطابق شکل زیر، کف اتاقی جسمی به جرم ۲۰۰ گرم روی فنری به حال سکون قرار دارد و انرژی ذخیره شده در فنر $J = 7/5 \text{ J}$ است. اگر جسم را رها کنیم، در راستای عمودی با تندي $\frac{m}{s}$ به سقف اتاق برخورد می‌کند. ارتفاع اتاق چند

$$\text{سانتی‌متر است؟ (اتلاف انرژی نداریم و از ابعاد جسم صرف‌نظر می‌شود و } g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

$$(1) \quad 250 \quad (2) \quad 350 \quad (3) \quad 260 \quad (4) \quad 360$$

- ۲۰۵ - به دو جسم $m_2 = 4\text{ m}$ و $m_1 = m$ به طور همزمان و به ترتیب نیروهای خالص $F_1 = 2F_2$ اثر می‌کنند. اگر هر دو جسم از حال سکون شروع به حرکت کرده باشند، انرژی جنبشی جسم m_2 پس از جابه‌جایی d چند برابر انرژی جنبشی جسم m_1 پس از جابه‌جایی $3d$ است؟ (از نیروی اصطکاک صرف‌نظر شده است.)

$$\frac{4}{3} \quad \frac{2}{3} \quad \frac{3}{4} \quad (1) \quad \frac{3}{2}$$

- ۲۰۶ - گلوله‌ای به جرم 200 g در شرایط خلا از ارتفاع مشخص از سطح زمین رها می‌شود، اگر انرژی جنبشی آن J

افزایش یابد، انرژی پتانسیل گرانشی و انرژی مکانیکی گلوله به ترتیب از راست به چپ چگونه تغییر می‌کند؟

(۱) 5 J افزایش می‌یابد، تغییر نمی‌کند.

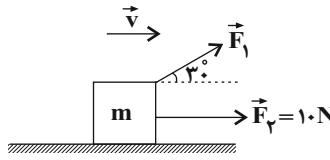
(۲) 5 J کاهش می‌یابد، 5 J افزایش می‌یابد.

(۳) 5 J کاهش می‌یابد، 5 J کاهش می‌یابد.

محل انجام محاسبات

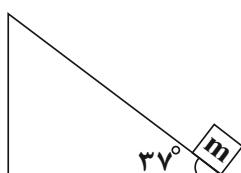

- ۲۰.۷ - مطابق شکل زیر جسمی به جرم m روی سطح افقی دارای اصطکاکی تحت تأثیر دو نیروی $\vec{F}_1$ و $\vec{F}_2$ به سمت راست با تندي ثابت و انرژی جنبشی $J = 120$ در حال حرکت است. اگر در یک لحظه نیروی $\vec{F}_2$ حذف شود، انرژی جنبشی جسم پس از طی مسافت ۴ متر چند ژول می‌شود؟ (بزرگی نیروی اصطکاک در طول مسیر ثابت است).

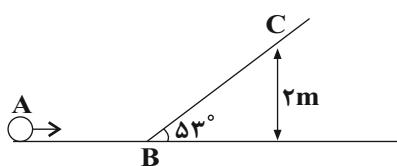
- ۱۰۵) ۱
۹۰) ۲
۸۰) ۳
۴۰) ۴

- ۲۰.۸ - مطابق شکل زیر جسمی به جرم m را از پایین سطح شیبدار به سمت بالای آن پرتاپ می‌کنیم. اگر انرژی جنبشی جسم در هنگام بازگشت به نقطه پرتاپ به اندازه ۲۰ درصد انرژی جنبشی اولیه آن کاهش یافته باشد، بزرگی نیروی اصطکاک چند برابر وزن جسم است؟ (بزرگی نیروی اصطکاک در طول مسیر حرکت ثابت است، $g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}, \sin 37^\circ = 0.6$)

- $\frac{1}{2}$ ۰) ۱
 $\frac{1}{5}$ ۰) ۲
 $\frac{1}{15}$ ۰) ۳
 $\frac{2}{7}$ ۰) ۴

- ۲۰.۹ - جسمی به جرم 1 kg با تندي $12 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ از نقطه A روی سطح بدون اصطکاکی پرتاپ می‌شود و پس از طی مسیر AB روی سطح شیبدار تا نقطه C بالا می‌رود. نیروی اصطکاک در مسیر BC چند نیوتون است؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

- ($\sin 53^\circ = 0.8$)
۲۳/۴) ۱
۲۶) ۲
۲۰/۸) ۳
۲۸) ۴

۲۱. - پمپ آبی در هر دقیقه ۲ متر مکعب از آب رودخانه‌ای را با تندي ثابت به نقطه‌ای منتقل می‌کند که ارتفاع آن تا سطح آب رودخانه ۳۶ متر است. اگر توان ورودی پمپ 20 kW باشد، بازده پمپ چند درصد است؟

$$(\rho_{\text{آب}} = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$$

- ۶۰) ۴ ۵۰) ۳ ۴۰) ۲ ۳۰) ۱

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی جلوه‌ای از هنر، زیبایی و ماندگاری

شیمی ۳؛ صفحه‌های ۶۵ تا ۷۷

۲۱۱ - کدام مطلب عبارت درستی را بیان می‌کند؟

- (۱) مواد اولیه برای ساخت آثار ماندگار، افزون بر فراوانی و در دسترس بودن، باید واکنش‌پذیری بالا، استحکام زیاد و پایداری مناسبی داشته باشند.
- (۲) جامدهای کووالانسی، شامل مجموعه‌ای از مولکول‌ها هستند که با یکدیگر پیوند اشتراکی دارند.
- (۳) با توجه به تشابه ساختاری سیلیسیم خالص و الماس، نقطه ذوب سیلیسیم خالص به دلیل کمتر بودن آنتالپی پیوند C-C نسبت به Si-Si، کمتر از الماس است.
- (۴) مولکول‌های آب در ساختار یخ آرایش منظم و سه بعدی دارند که هر اتم اکسیژن در آن به دو اتم هیدروژن با پیوند اشتراکی و به دو اتم هیدروژن از مولکول‌های دیگر با پیوند هیدروژنی متصل است.

۲۱۲ - کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

- (۱) با حرارت و پختن خاک رس، درصد جرمی همه مواد موجود در آن افزایش می‌یابد.
- (۲) فرمول مولکولی سیلیس، SiO_2 است.
- (۳) رفتار فیزیکی مواد مولکولی به طور عمده به پیوندهای اشتراکی و جفت الکترون‌های ناپیوندی موجود در مولکول بستگی دارد.
- (۴) سیلیس از حلقه‌های ۶ و ۱۲ ضلعی ساخته شده که در ساختار آن، اتم‌های سیلیسیم در رأس حلقه‌ها قرار دارند.

۲۱۳ - چه تعداد از مطالب زیر نادرست است؟

- الف) الماس و گرافیت دو آلوتروپ طبیعی کربن هستند که هر دو جزو جامدهای کووالانسی شناخته می‌شوند.
- ب) شمار اتم‌های متصل به هر اتم کربن، در الماس و گرافیت یکسان است.
- پ) گرافن برخلاف گرافیت، جامد کووالانسی به شمار نمی‌رود.
- ت) در ساختار گرافیت، نیروی جاذبه بین اتم‌ها در هر لایه، در مقایسه با نیروی جاذبه بین لایه‌های مجاور بیشتر است.

۱) ۱ ۲) ۴ ۳) ۳ ۴) ۲

۲۱۴ - کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

- (۱) کوارتز از جمله نمونه‌های ناخالص و ماسه از جمله نمونه‌های خالص ترکیبی هستند که فراوان‌ترین اکسید پوسته جامد زمین می‌باشد.
- (۲) عنصر اصلی سازنده جامدهای کووالانسی در طبیعت، کربن و سیلیسیم می‌باشند که تا کنون از آن‌ها یون تکاتمی در هیچ ترکیبی شناخته نشده است.
- (۳) در گرافیت و الماس تنها پیوند یگانه یافت می‌شود.
- (۴) آنتالپی پیوند Si-Si در بلور سیلیسیم بیشتر از آنتالپی پیوند O-Si در بلور سیلیس است، از این رو اتم‌های Si ترجیح می‌دهند به جای پیوند با اتم‌های اکسیژن، با اتم‌های خود پیوند دهند.

محل انجام محاسبات

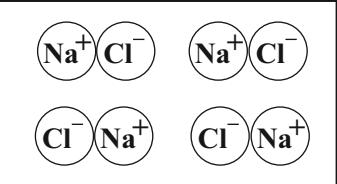
۲۱۵- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟ ($H = 1, C = 12, Cl = 35/5 : g \cdot mol^{-1}$)

الف) درصد جرمی کربن در اتین، با درصد جرمی کربن در استیرن (C_8H_8) برابر است.

ب) درصد جرمی کلر در کربن تتراکلرید، از درصد جرمی این عنصر در کلروفرم بیشتر است.

پ) بیشترین درصد جرمی مواد سازنده خاک رس را یک جامد کووالانسی به نام سیلیس (SiO_4) تشکیل می‌دهد.

ت) شکل زیر، تصویر درستی از $NaCl(s)$ را نشان می‌دهد.

۱) ۱

۲) ۲

۳) ۳

۴) ۴

۲۱۶- کدام گزینه در مورد عناصر کربن و سیلیسیم درست است؟

۱) نقطه جوش اکسید عنصر سنگین‌تر از نقطه جوش اکسید عنصر سبک‌تر، بیشتر است.

۲) ساختار الماس برخلاف سیلیسیم به صورت لایه‌ای است.

۳) این دو عنصر، تنها عناصری سازنده جامدات کووالانسی در طبیعت هستند.

۴) از سیلیسیم خالص در ساخت منشورها و عدسی‌ها استفاده می‌شود.

۲۱۷- چند مورد از عبارت‌های زیر درست هستند؟ ($H = 1, Li = 7, O = 16, F = 19 : g \cdot mol^{-1}$)

- از بین مواد « $FeCl_2$ ، HBr ، O_2 ، CH_3COOH ، C_6H_{12} و SiO_2 » تنها برای ۵۰٪ از آن‌ها واژه فرمول مولکولی به کار می‌رود.

• علامت بار جزئی اتم‌های متصل به اتم مرکزی در مولکول‌های ONF ، CO_2 و NH_3 مشابه است.

• مولکول SO_3 به علت عدم وجود جفت الکترون ناپیوندی روی اتم مرکزی و مشابه‌بودن اتم‌های کناری در ساختار آن، ناقطبی است.

• مقایسه بین نقطه ذوب مواد LiF و H_2O در فشار یکسان دقیقاً مانند ترتیب جرم مولی آن‌ها است.

۱) ۴

۴) ۳

۳) ۲

۲) ۱

۲۱۸- کدام عبارت درست است؟

۱) واژه فرمول مولکولی و نیروی بین مولکولی را می‌توان برای مواد (g) ، $Cl_2(g)$ و $NaCl$ و $HF(g)$ به کار برد.

۲) علامت بار جزئی بر روی اتم مرکزی در مولکول‌های کربونیل سولفید و گوگرد تری‌اکسید مشابه است.

۳) در نقشه پتانسیل الکترواستاتیکی مولکول اتین، اتم‌های کناری قرمز و اتم‌های مرکزی آبی هستند.

۴) جفت الکترون پیوندی در HCl همانند Cl_2 به صورت متقاضن اطراف هسته اتم‌ها قرار دارد.

- ۲۱۹- چند مورد از مطالب زیر در مورد پرتوهای خورشیدی و استفاده از این پرتوها برای تولید انرژی الکتریکی در فناوری‌های پیشرفته، به درستی بیان شده است؟

الف) شاره یونی قبل از تماش با شاره مولکولی وارد منبع ذخیره انرژی الکتریکی می‌شود.

ب) شاره ورودی به سردکننده یک ترکیب مولکولی است.

پ) سدیم کلرید مذاب شاره‌ای است که مستقیماً باعث حرکت توربین می‌شود.

ت) آینه‌ها انرژی پرتوهای خورشیدی را جذب کرده و به گیرنده برج منتقل می‌کنند.

۱) ۴

۴) ۳

۳) ۲

۲) ۱

محل انجام محاسبات

۲۲۰- کدام یک از موارد زیر صحیح است؟

الف) در مولکول‌های دو اتمی اگر احتمال حضور جفت الکترون پیوندی اطراف یکی از هسته‌ها بیشتر باشد، مولکول ناجور هسته نامیده می‌شود.

ب) در مواد مولکولی، به طور عمده جفت الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی موجود در مولکول، رفتار فیزیکی و شیمیایی را تعیین می‌کنند.

پ) به طور کلی، جامدات کووالانسی نقطه ذوب بالاتری از جامدات مولکولی دارند؛ زیرا پیوندات اشتراکی در آن‌ها باید شکسته شود.

ت) براساس یافته‌های تجربی، تمام عناصر نافلزی و شبکه‌فلزی فقط با تشکیل پیوندات کووالانسی و ایجاد شبکه‌های خول‌آسا، به آرایش پایدار می‌رسند.

(۴) الف و ب

(۳) الف و پ

(۲) پ و ت

(۱) ب و پ

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

قدر هدایای زمینی و بادانیم

شیمی ۲: صفحه‌های ۱۸ تا ۴۸

۲۲۱- کدام مطلب نادرست است؟

(۱) مقایسه سهولت تأمین شرایط نگهداری فلزات پتاسیم، آهن و مس به صورت: $K > Fe > Cu$ می‌باشد.

(۲) آهن اغلب در طبیعت به شکل اکسید یافت می‌شود و این فلز در سطح جهان بیشترین مصرف سالانه را در بین صنایع گوناگون دارد.

(۳) فلزات، منابعی تجدیدناپذیرند، زیرا آهنگ مصرف و استخراج فلز بیشتر از آهنگ بازگشت فلز به طبیعت است.

(۴) با انرژی ذخیره شده از بازگردانی هفت قوطی فولادی می‌توان ۵ لامپ ۶۰ واتی یک خانه را به مدت ۵ ساعت روشن نگه داشت.

۲۲۲- تمام گزینه‌های زیر نادرست هستند به جز.....

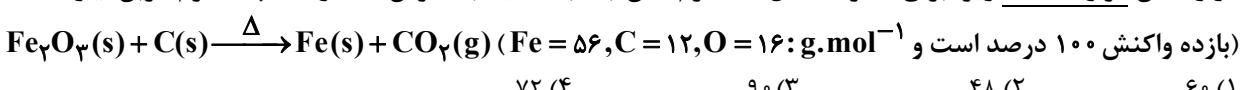
(۱) از هر بشکه نفت خام کمتر از ۹۰ لیتر آن صرف سوزاندن و تأمین انرژی می‌شود.

(۲) روش بیرون کشیدن فلز از لابه‌لای خاک با استفاده از گیاهان، برای همه فلزات مقرر به صرفه است.

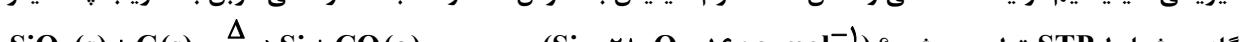
(۳) آلکانی با ۱۸ اتم کربن در دمای $C = 30^{\circ}$ به صورت مایع است.

(۴) اختلاف تعداد اتم‌های هیدروژن در فرمول مولکولی سیکلوهگزان و بنزن، برابر با تعداد پیوندات اشتراکی در پروپین است.

۲۲۲- در واکنش موازن نشده زیر، برای مصرف کامل ۸۰ گرم آهن (III) اکسید با خلوص ۸۰ درصد، چند گرم کربن نیاز است؟

۲۲۴- سیلیسیم عنصر اصلی سازنده سلول‌های خورشیدی است که از واکنش موازن نشده زیر تهییه می‌شود. ضمن تعیین حالت

فیزیکی سیلیسیم تولید شده، طی واکنش $\frac{9}{6}$ گرم سیلیس با خلوص ۶۴ درصد با مقدار کافی کربن به تقریب چند لیتر

(۱) جامد - $4/6$ مایع - $4/4$ (۲) مایع - $3/4$ (۳) جامد - $3/4$ (۴) مایع - $4/6$

۲۲۵- گاز CO_2 حاصل از واکنش ۳۲۰ کیلوگرم آهن (III) اکسید ناخالص با مقدار کافی کربن را از واکنش سوختن کامل چند مولگاز پروپان می‌توان تهییه کرد و اگر در واکنش (۱) مقدار $\frac{2}{29}$ کیلوگرم آهن تولید شده باشد، درصد خلوص آهن (III)اکسید کدام است؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید و واکنش‌ها موازن شوند). ($\text{O} = 16, \text{Fe} = 56 : \text{g.mol}^{-1}$)

۸۰ - ۸۰۰ (۴)   ۸۰ - ۲۴۰۰ (۳)   ۷۵ - ۶۰۰ (۲)   ۷۵ - ۲۴۰۰ (۱)

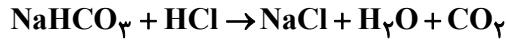
محل انجام محاسبات

-۲۲۶- از واکنش ۵/۵۲ گرم سدیم هیدروژن کربنات (NaHCO_3) با خلوص ۸۰ درصد در واکنش زیر، ۲۰ لیتر گاز تولید شده است.

چگالی گاز تولید شده در شرایط آزمایش چند g.L^{-1} است و برای تولید این مقدار گاز چند لیتر گاز اتان را در شرایط STP باید به طور کامل سوزاند؟ (با زده واکنش سوزاندن اتان را ۸۰ درصد در نظر بگیرید.)

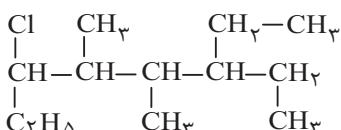
$$(\text{Na} = 23, \text{C} = 12, \text{O} = 16, \text{H} = 1: \text{g.mol}^{-1})$$

۷-۱/۱(۴) ۷-۲/۲(۳) ۵/۶-۱/۱(۲) ۵/۶-۲/۲(۱)

-۲۲۷- کدام گزینه صحیح است؟

(۱) با افزایش شمار کربن‌ها، نقطه جوش، فراریت و گران‌روی آلکان‌ها افزایش می‌یابد.

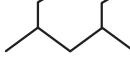

(۲) نام ترکیب رو به رو «۳-کلرو-۶-اتیل-۴،۵-دی‌متیل اوکتان» می‌باشد.

(۳) آلکان‌ها به دلیل سیر شده بودن در آب نامحلول هستند و از این رو می‌توان از آن‌ها برای حفاظت فلزها استفاده کرد.

(۴) شمار اتم‌های هیدروژن در فرمول مولکولی اوکتین و سیکلوهگزان با هم برابر است.

-۲۲۸- کدام گزینه نادرست است؟ ($\text{C} = 12, \text{H} = 16, \text{O} = 1: \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) نام آلکانی با ساختار رو به رو «۳-۵-دی‌متیل اکتان» می‌باشد.

(۲) تفاوت جرم مولی نفتالن و سیکلوهگزان با جرم مولی کربن دی‌اسید یکسان است.

(۳) اگر به جای چهار اتم H در متان، گروه اتیل قرار گیرد نام آیوپاک ترکیب حاصل «۳،۳-دی‌اتیل پنتان» خواهد بود.

(۴) تفاوت شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی در ساختار «۱،۲-دی‌برمو اتان» با H_2O برابر ۴ است.

-۲۲۹- کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح نمی‌باشد؟

(۱) فرمول مولکولی ترکیب «۳-اتیل-۵-دی‌متیل اوکتان» $\text{C}_{12}\text{H}_{26}$ می‌باشد.

(۲) در ساختار ترکیب آلی «۳-اتیل-۲،۳-دی‌متیل پنتان» دو مورد از اتم‌های کربن به دو کربن دیگر متصل هستند.

(۳) در ترکیب «۳-هگزن» اختلاف تعداد پیوندها و تعداد کل اتم‌ها برابر ۴ واحد است.

(۴) نام‌گذاری ترکیب «۵-اتیل-۳-متیل هگزان» نمی‌تواند صحیح باشد.

-۲۳۰- نسبت شمار اتم‌های H به C در هیدروکربن غیر حلقوی سیر شده برابر $2/25$ است. چند مورد درباره آن درست است؟

$$(\text{C} = 12, \text{H} = 1: \text{g.mol}^{-1})$$

الف) در ساختار نقطه خط آن ۸ خط استفاده شده است.

ب) نقطه جوش آن از بوتان بیش تر است.

پ) تعداد پیوندهای کووالانسی در ساختار آن برابر ۲۴ می‌باشد.

ت) درصد جرمی کربن در آن تقریباً $84/2$ درصد می‌باشد.

۳ (۴)

۴ (۳)

۱ (۲)

۲ (۱)

محل انجام محاسبات

۲۳۱ - همه موارد زیر نادرست‌اند، به جز:

۱) ۴- اتیل ۲، ۲- دی‌متیل هگزان، با ترکیب $\text{C}_2\text{H}_5\text{CH}(\text{C}_2\text{H}_5)\text{CH}_2\text{CH}(\text{C}_2\text{H}_5)\text{CH}_2\text{CH}_3$ (CH₃)₃CCH₂CH₂CH₃ ایزومر است.

۲) سیکلوهگزان و بنزن هر دو در نفت خام وجود دارد و اختلاف هیدروژن‌های آن‌ها برابر با تعداد هیدروژن‌های دومین آلکن است.

۳) نام «۵-برومو ۱-کلروپنتان» از نظر قوانین آیوپاک درست است.

۴) صنعت پتروشیمی یکی از صنایع مهم جهان است که در این صنعت، ترکیب‌ها، مواد و وسایل گوناگون تنها از نفت خام به دست می‌آیند.

۲۳۲ - نام آلکانی که نسبت تعداد هیدروژن‌ها به کربن‌ها در فرمول مولکولی آن برابر با $2/2$ است، بر روی برچسب آن پاک شده است و تنها «۳-اتیل» و «هپتان» در نام آن قابل تشخیص است. چند ساختار برای این ترکیب محتمل است؟

(۱) ۲   (۲) ۳   (۳) ۴   (۴) ۵

۲۳۳ - چند مورد از مطالب بیان شده زیر درست‌اند؟ ($\text{C} = 12, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$)

الف) شمار اتم‌های هیدروژن در ساده‌ترین آلکن و ساده‌ترین آلکان برابر است.

ب) تفاوت جرم مولی سرگروه هیدروکربن‌های آروماتیک با سیکلوهگزان 16 g.mol^{-1} است.

پ) بخش عمدۀ هیدروکربن‌های تشکیل‌دهنده نفت خام در شرایط عادی به‌طور مستقیم با برم مایع واکنش می‌دهند.

ت) شمار پیوندهای C-H در سیکلوپوتان با شمار پیوندهای H-C در نفتالن برابر است.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۲۳۴ - کدام‌یک از گزینه‌های زیر درست است؟

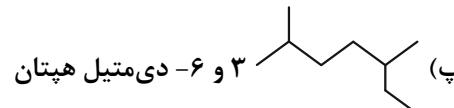
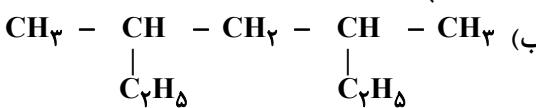
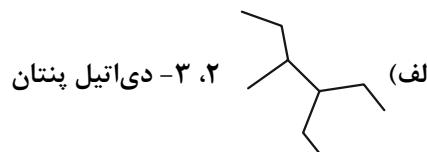
۱) در ساختار نفتالن هر اتم کربن به یک اتم هیدروژن متصل است.

۲) نسبت تعداد پیوندهای کووالانسی به تعداد اتم‌های هیدروژن در «۳-اتیل - ۲-متیل هگزان» برابر با $1/4$ است.

۳) نام درست ترکیبی که به اشتباه «۴-اتیل - ۲-متیل پنتان» نام‌گذاری شده است، «۲-اتیل - ۴-متیل پنتان» است.

۴) فراریت هپتان راست‌زنگیر از پنتان راست‌زنگیر بیشتر است.

۲۳۵ - نام کدام ترکیب درست نوشته شده است و کدام دو ترکیب فرمول مولکولی یکسانی دارند؟

(۱) الف - پ و ب

(۲) ب - الف و ب

محل انجام محاسبات

- ۲۳۶- چند مورد از عبارت‌های زیر صحیح‌اند؟

- در اجزای سازنده نفت خام، ترکیبات سیکلوهگزان و هگزن وجود دارد که دارای فرمول مولکولی یکسان هستند.
- نقطه جوش و گران‌روی آلکان‌ها با اندازه مولکول‌های آلکان و قدرت نیروهای بین‌مولکولی ارتباط مستقیم دارند.
- در واکنش اتن با گاز هیدروژن کلرید دو نوع آلکان به نام‌های «۱- کلرواتان» و «۲- کلرواتان» حاصل می‌شود.
- در جوش کاربیدی، گرمای لازم برای جوش دادن قطعه‌های فلزی از سوزاندن ساده‌ترین آلکین حاصل می‌شود.

(۱) ۴ (۲) ۲ (۳) ۲ (۴) ۳

- ۲۳۷- کدام مورد (موارد) زیر به درستی بیان شده است؟ ($C=12, H=1: g.mol^{-1}$)

- (الف) چربی موجود در گوشت با بخار برم واکنش داده و رنگ آن از بنی می‌برد و مولکول‌های چربی در ابتدا سیر شده هستند.
- (ب) با وارد کردن گاز اتن در مخلوط آب و اسید در شرایط مناسب، اتان را در مقیاس صنعتی تولید می‌کنند.
- (پ) بنزین یک آلکان است و تنفس بخارهای بنزین به دلیل سمی بودن در برخی موارد ممکن است سبب مرگ فرد شود.
- (ت) تفاوت جرم مولی گاز فندک با واژلین برابر با 294 g/mol است.

(۱) فقط ت (۲) فقط ب (۳) الف و ب (۴) پ و ت

- ۲۳۸- کدام گزینه درست است؟

- (۱) ترکیبی که در گذشته به عنوان ضد بید برای نگهداری فرش و لباس کاربرد داشت، دارای فرمول شیمیایی C_8H_10 است.
- (۲) نفت سنگین کشورهای عربی، نسبت به نفت سنگین ایران ترکیبات فرار کمتری دارد.
- (۳) بخش عمده نفت سنگین ایران را گازوئیل تشکیل می‌دهد.
- (۴) در برج تقطیر، ابتدا مولکول‌های با نقطه جوش کمتر از پایین برج به صورت مایع خارج می‌شوند.
- ۲۳۹- کدام گزینه در مورد نفت و موارد مصرف آن درست است؟

(۱) روزانه کمتر از $80\text{ میلیون بشکه نفت خام در جهان استخراج می‌شود}.$

(۲) مقدار کربن دی‌اکسید تولید شده به‌ازای تولید هر کیلوژول انرژی در زغال‌سنگ بیشتر از بنزین است.

(۳) هنگام پلایش نفت خام نمک‌ها، اسیدها و آب از آن جدا می‌شوند.

(۴) $\text{CO}_2, \text{CO}, \text{SO}_2$ فرآورده‌های سوختی مشترک زغال سنگ و بنزین هستند.

- ۲۴۰- ۴۱/۶ گرم اتن را با مقدار کافی گاز هیدروژن واکنش می‌دهیم تا تمام اتن به اتن تبدیل شود، در صورتی که 50 درصد از اتن حاصل در واکنش با آب و برم شرکت کند و مجموع جرم ترکیب‌های برمدار و اکسیژن‌دار حاصل برابر 122 گرم باشد که $2/5$ درصد آن را ترکیب اکسیژن‌دار تشکیل می‌دهد، به تقریب چند درصد از اتن مصرفی صرف تولید ترکیب

برمدار می‌شود؟ ($C=12, O=16, H=1, Br=80: g.mol^{-1}$)

(۱) ۶۲/۵ (۲) ۲۵ (۳) ۷۵ (۴) ۳۷/۵

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

کیهان زادگاه الایاف هستی + ردیاب گازها در زندگی

شیمی ۱: صفحه‌های ۱۹ تا ۴۸

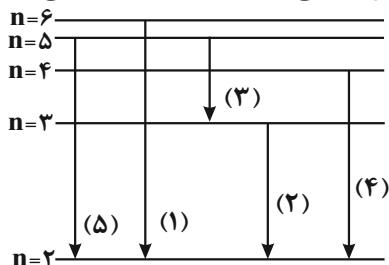
- ۲۴۱- کدامیک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

- (۱) هرچه طول موج یک نور کوتاه‌تر باشد، به هنگام عبور از منشور به میزان کمتر منحرف می‌شود.
- (۲) تعداد خطوط موجود در ناحیه مرئی طیف نشری خطی نخستین فلز جدول تناوبی با فراوان‌ترین عنصر سیاره مشتری، یکسان است.
- (۳) در اتم هیدروژن، طول موج ایجاد شده در اثر انتقال از لایه ۴ به ۳، کوتاه‌تر از طول موج ایجاد شده در اثر انتقال از لایه ۳ به ۲ است.
- (۴) حداقل گنجایش لایه پنجم 48 الکترون است.

محل انجام محاسبات

- ۲۴۲- در شکل زیر، به جز پرتو شماره (۳)، سایر پرتوها مربوط به پرتوهای نشري در بخش مرئی طیف نشری - خطی اتم هیدروژن هستند، کدام مورد زیر درست است؟

(۱) الکترون در $n = 2$ در پایدارترین حالت خود قرار دارد.

(۲) بیشترین انحراف پرتوها پس از عبور از منشور مربوط به شماره (۲) است.

(۳) در بین آن‌ها کمترین طول موج مربوط به پرتو شماره (۳) است.

(۴) پرتوهای (۱) و (۵) به ترتیب به رنگ‌های بنفش و آبی دیده می‌شوند.

- ۲۴۳- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) اگر انحراف پرتو a پس از عبور از منشور بیشتر از پرتو b و کمتر از پرتو c باشد، مقایسه طول موج این پرتوها به صورت $c > a > b$ می‌باشد.

(۲) رنگ شعله فلزی با عدد اتمی ۳ همانند رنگ خطی در طیف نشری همان فلز در طول موج بیشتر از 650 nm است.

(۳) در طیف نشری خطی هیدروژن در ناحیه مرئی هرچه فاصله بین خطوط کمتر شود، انرژی پرتوها زیاد شده و انتقال از لایه‌های بالاتر به $n = 2$ صورت می‌گیرد.

(۴) اختلاف تعداد حداقل گنجایش الکترون‌ها در لایه سوم و زیرلایه با $3 = 1$ برابر با تعداد عناصر دوره دوم است.

- ۲۴۴- چند مورد از عبارت‌های داده شده، نادرست هستند؟

- به فرایندی که در آن به اتم‌های یک عنصر، انرژی داده می‌شود و الکترون‌های آن‌ها به لایه بالاتری برانگیخته می‌شوند، نشر نور می‌گویند.

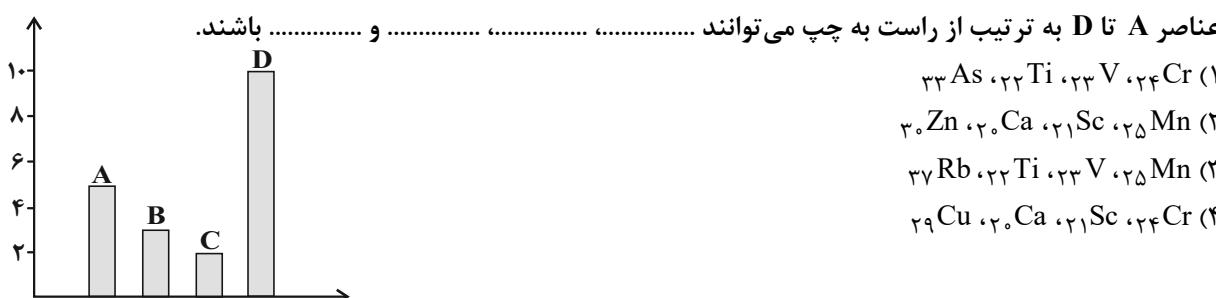
- شیمی‌دان‌ها به فرایندی که در آن یک ماده شیمیایی با جذب انرژی، از خود پرتوهای الکترومغناطیس گسیل می‌دارد، جذب می‌گویند.

- مقایسه انرژی رنگ‌های موجود در طیف نشری خطی لیتیم در ناحیه مرئی به صورت «قرمز > سبز > آبی > نیلی» است.

- مدل بور تووانایی توجیه طیف نشری خطی هیدروژن و دیگر عنصرها را داشت.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

- ۲۴۵- با توجه به نمودار زیر که شمار الکترون‌های با $n = 1$ در برخی عناصر دوره چهارم در جدول دوره‌ای را نشان می‌دهد

- ۲۴۶- عنصر A حاوی ۱۳ الکترون با $n = 3$ بوده و عدد اتمی آن زوج می‌باشد. در مورد این عنصر چند عبارت زیر صحیح است؟

الف) دارای الکترونی با $n = 4 = 1$ است.

ب) ۸ الکترون ظرفیتی دارد.

پ) دو لایه آن از الکترون پُر شده است.

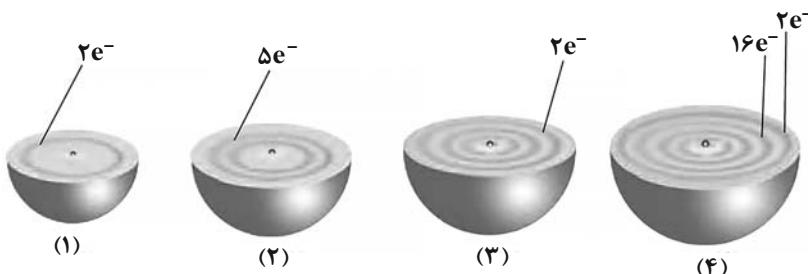
ت) مجموع عدد کواتنومی اصلی الکترون‌های ظرفیتی آن برابر ۲۳ است.

(۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) صفر

محل انجام محاسبات

- ۲۴۷ - کدام گزینه در مورد شکل‌های زیر درست است؟

- (۱) در بین اتم‌های داده شده، دو عنصر به صورت گاز دو اتمی در طبیعت یافت می‌شوند.
 (۲) از آنجایی که شمار الکترون‌های آخرین زیرلایه دو عنصر ۱ و ۳ با هم برابر است، این دو عنصر ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی مشابهی دارند.

(۳) آرایش الکترونی لایه ظرفیت اتم ۴ به صورت $4s^2 3d^6$ است.

(۴) مجموع تعداد تکالکترون‌های موجود در آرایش الکtron - نقطه‌ای اتم‌های ۱ تا ۳ برابر ۵ است.

- ۲۴۸ - چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- آرایش الکترونی $1s^2$ می‌تواند متعلق به یک اتم خنثی، کاتیون و حتی یک آنیون باشد.
- اگر دو گونه شیمیایی الکترون‌های برابر داشته باشند، الزاماً آرایش الکترونی آن‌ها مشابه است.
- تعداد الکترون‌های آخرین لایه الکترونی در کاتیون مس (I) اکسید با تعداد پروتون‌های سومین گاز نجیب برابر است.
- مجموع $(n+1)$ الکترون‌های لایه ظرفیت در اولین عنصری که آرایش الکترونی آن از قاعده آفبا پیروی نمی‌کند، برابر ۲۹ است.

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴) (۴)

- ۲۴۹ - عبارت موجود در کدام گزینه درست نیست؟

(۱) شمار لایه‌های الکترونی اشغال شده از الکترون در دو عنصر K_{19} و Br_{35} با هم برابر است.

(۲) اتم عنصر Cr_{24} دارای ۸ الکترون با $=1$ است.

(۳) شمار زیرلایه‌های اشغال شده از الکترون در اتم دو عنصر Zn_{30} و Ga_{31} برابر نیست.

(۴) دو عنصر Ca_{20} و Co_{27} دارای الکترون‌های برابری در بیرونی‌ترین زیرلایه خود هستند.

- ۲۵۰ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) اگر یون X^{2+} دارای ۲۴ الکترون باشد، عنصر X با عنصر Y_{34} هم‌دوره است.

ب) آرایش الکترونی یون‌های A^{-17} , B^{2+}_{20} , C^{3+}_{21} به $6p^6$ ختم می‌شود.

پ) اگر تعداد الکترون‌های با $=1$ در یون X^{2+} ، دو برابر تعداد الکترون‌های با $=0$ باشد، X می‌تواند در گروه دوم یا دوازدهم جدول تناوبی قرار داشته باشد.

ت) اگر در لایه سوم یون D^{3+} سیزده الکترون موجود باشد، عنصر D با عنصر E_{45} هم‌گروه است.

۱) (۴) ۲) (۳) ۳) (۲) ۴) (۱)

محل انجام محاسبات

- ۲۵۱- اگر پنج زیرلایه الکترونی اول یک اتم پُر از الکترون باشد، کدامیک از گزینه‌های زیر ممکن است نادرست باشد؟

- ۱) در آرایش الکترونی اتم این عنصر حداقل ۱۲ الکترون با عدد کوانتموی فرعی $l = 1$ وجود دارد.
- ۲) اتم این عنصر می‌تواند در هریک از هجده گروه جدول تناوبی قرار بگیرد.
- ۳) لایه سوم اتم این عنصر به طور کامل از الکترون پُر می‌باشد.
- ۴) این عنصر می‌تواند جزء عنصرهای دوره سوم جدول تناوبی باشد.

- ۲۵۲- در مورد اتم خانه ۲۹ جدول دوره‌ای چند مورد از عبارت‌های زیر درست هستند؟

- الف) آرایش الکترونی کاتیون یک بار مثبت آن به صورت $[Ar]^{3d^1}$ است.
- ب) تعداد الکترون‌های با $z = 1$ آن، $\frac{3}{5}$ برابر تعداد الکترون‌های لایه ظرفیت A است.
- پ) تعداد الکترون‌های با $z = 2$ آن، ۲ برابر تعداد الکترون‌های با $z = 2$ در B است.
- ت) دارای ۱۰ الکترون با عدد کوانتموی $n + l = 5$ است.

۳ (۴)   ۱ (۳)   ۴ (۲)   ۲ (۱)

- ۲۵۳- فرمول شیمیایی فسفات فلزی به صورت $X_3(PO_4)_2$ است، با توجه به فرمول شیمیایی آن، این فلز در کدام گروه از جدول تناوبی می‌تواند جای داشته باشد و فرمول شیمیایی سولفید آن کدام است؟

۱) گروه دوم، S_2	۲) گروه شانزدهم، X_2S_3
۳) گروه دوم، XS	۴) گروه سوم، XS

- ۲۵۴- نسبت تعداد کاتیون به آنیون در کدام ترکیب زیر با نسبت الکترون‌های دارای $z = 3$ به $z = 4$ در اتم عنصر Se برابر است؟

- (۱) پتاسیم نیترید   (۲) سدیم اکسید   (۳) آلومینیم فلوئورید   (۴) کلسیم نیترید

- ۲۵۵- عنصر X که آرایش الکترونی آن به $3p^4$ ختم می‌شود، کدامیک از ویژگی‌های زیر را ندارد؟

- ۱) آرایش الکترون - نقطه‌ای آن به صورت $\ddot{X}$ است.
- ۲) در یون پایدار آن، ۱۲ الکترون با $l = 1$ وجود دارد.
- ۳) فرمول ترکیب هیدروژن‌دار این عنصر به صورت H_2X است.
- ۴) در اتم آن، ۵ زیرلایه کاملاً از الکترون پرشده‌اند.

- ۲۵۶- در عنصر X که از عناصر دوره ۴ جدول تناوبی است، آرایش لایه ظرفیت عنصر به گونه‌ای است که تمام زیرلایه‌های موجود در آن نیمه پر می‌باشد. ترکیب حاصل از چنین عنصری با کلر به صورت ..... و تعداد الکترون‌های ظرفیت آن ..... است و جزء ترکیبات ..... می‌باشد.

- (۱) XCl_2 - ۱ - یونی   (۲) XCl_3 - ۳ - یونی   (۳) XCl_4 - ۶ - مولکولی

محل انجام محاسبات

۲۵۷- با توجه به جدول زیر، چند مورد از داده‌های جدول داده شده اشتباه است؟

تعداد الکترون‌های مبادله شده بازای تشکیل یک واحد فرمولی	تعداد کاتیون تعداد آنیون	تعداد یون‌ها در یک واحد فرمولی	نام ترکیب
۶	$\frac{1}{3}$	۴	آلومینیم فلوئورید
۶	$\frac{2}{3}$	۵	منیزیم فسفید
۲	۱	۲	سدیم سولفید

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

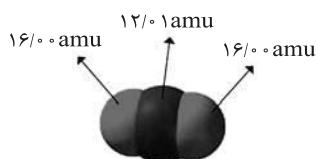
۲ (۱)

۲۵۸- کدام گزینه درست است؟

۱) مدل فضایپرکن مولکول آمونیاک به صورت است و در آن سه پیوند اشتراکی وجود دارد.

۲) در بین عناصر دوره سوم جدول تناوبی، فقط اتم یک عنصر دارای سه الکترون جفت نشده در آرایش الکترون - نقطه‌ای خود است.

۳) گرافیت خالص بسیار نرم بوده و شکل ظاهری آن شبیه فلز سرب است.

۴) شکل مقابل مدل فضایپرکن مولکول کربن دی‌اکسید را نشان می‌دهد و جرم مولی آن برابر $44/0 \text{ amu}$ است.

۲۵۹- کدامیک از گزینه‌های زیر درست است؟

۱) میان گازهای هوا، واکنش‌های شیمیایی گوناگونی رخ می‌دهد که اغلب آن‌ها سودمند هستند و در قسمت‌های بیرونی هواکره به دلیل برخورد پرتوهای پر انرژی خورشید علاوه بر اتم و مولکول، آنیون‌ها و کاتیون‌ها وجود دارند.

۲) فشار هواکره، تنها عامل مهم در تعیین ویژگی‌های آن است.

۳) لایه فیروزه‌ای پیرامون زمین، اتمسفر زمین یا همان هواکره است که اغلب هوا نامیده می‌شود.

۴) فشار هر گاز ناشی از برخورد مولکول‌های گاز با یکدیگر است، و در هواکره این فشار در همه جهت‌ها بر بدن ما و به یک میزان وارد می‌شود.

۲۶۰- اگر در سطح زمین میانگین دما برابر 14°C و فشار یک اتمسفر باشد و با افزایش هر کیلومتر فاصله از سطح زمین،

دما 6°C افت کند، در چه ارتفاعی دما به 215 کلوین می‌رسد و اگر به طور میانگین با افزایش هر 3 کیلومتر ارتفاع، فشار $1/0$ اتمسفر کاهش یابد، در این ارتفاع فشار چند اتمسفر می‌شود؟

۰/۶ atm , ۱۲ km (۲)

۰/۴ atm , ۱۲ km (۱)

۰/۶ atm , ۸ km (۴)

۰/۴ atm , ۸ km (۳)

محل انجام محاسبات